

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr 106

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 61.119.0000

Cena 30 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99

Odpowiedź na notę polską nadejdzie w poniedziałek

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

Z wiarogodnego źródła dowiadujemy się, że odpowiedź litewska na ostatnią notę polską nadejdzie za pośrednictwem poselstwa w Rydze prawdopodobnie w poniedziałek.

Min. Zaleski jedzie do Genewy

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

Na kolejną sesję rady ligi narodów, rozpoczynającą się 5 marca, uda się minister spraw zagranicznych p. Zaleski i nacelnik wydziału ustrojów międzynarodowych p. Adam Tarnowski.

Min. Rebane odznaczony orderem polskim

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

Dowiadujemy się, że prezydent Rzplitej nadał nowemu ministrowi spraw zagranicznych Estonii p. Rebane wielką wstęgę orderu „Odrodzenia Polski”.

Oddział B. G. K. otwarty zostanie we Włocławku

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (K) telefonuje:

W nadchodzący wtorek we Włocławku odbędzie się uroczyste otwarcie oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego.

Na uroczystość tę przybędzie do Włocławka prezes rady dr. Roman Górecki.

Granatowe mundury i pióropusze nosić będą dyplomaci

WARSZAWA, 18. (AW) — Na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów zatwierdzono przepisy o zmianie umundurowania urzędników polskiego korpusu dyplomatycznego.

Mundury polskich dyptomatów będą granatowe ze złotymi wyszywkami. Urzędnicy dyplomatyczni będą poza tym nosili kapelusze z pióropuszcami.

Bank Ziemiański wypłaci turkom 900,000 złotych

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym w sądzie handlowym zapadł wyrok w głównej sprawie o bankructwo spółki monopolu spirytusowego w Turcji.

Mocą wyroku Bank Ziemiański obowiązany jest do zapłacenia Bankowi Tureckiemu 900 tysięcy zł.

Dlaczego unieważniono listy komunistyczne? Ciekawe motywy merytoryczne jednej z Komisji wyborczych

W wielu okręgach, w których unieważniono listy komunistyczne nastąpiło to ze względów formalnych. Inaczej rzecz się miała w komisji wyborczej nr. 12 na powiaty białski, skierniewicki, rawski i grójecki, która pod przewodnictwem pierwszego wiceprezesa sądu okręgowego w Warszawie, p. Włodzimierza Rewskiego, postanowiła jednomyślnie (przedstawiciele P. P. S. i żydów byli nieobecni) na wniosek przewodniczącego listy komunistyczne unieważnić ze względów merytorycznych. Ponieważ decyzja powyższa, a w szczególności jej motywy mają znaczenie zasadnicze, przytoczamy je poniżej w streszczeniu:

1) Lista pod nazwą „Jedność robotniczo - chłopska” jest w istocie swej listą komunistyczną, gdyż notorycznie wiadomo, iż pod taką właśnie nazwą występowała przy wyborach w całym państwie lista komunistyczna; 2) następnym dowodem, że to lista komunistyczna jest charakterystyczna cecha, iż figurują na niej kandydaci polacy i żydzi łącznie, z przewagą ilościową nazwisk polskich; 3) na liście tej wystawieni są poszczególnie znani działacze komunistyczni jak b. pos. Sochacki, poszukiwani lub karani przez sąd polski za działalność antypaństwową; 4)

Unieważnienie list

senackich i sejmowych:

Okręgowa komisja wyborcza nr. 14, rozpatrując listy kandydatów do senatu z okręgu Łódź-miasto unieważniła listy nr. 13 — Jedność robotniczo - chłopska i listę senacką nr. 16 PPS.-Iewica.

Pozatem komisja, rozpatrując listy kandydatów do sejmiku z okręgu Łódź - powiat unieważniła listę niezależnych socjalistów.

Unieważnienie powyższych list nastąpiło ze względów formalnych, ponieważ nie były one podpisane przez wymaganą ilość wiarygodnych osób, a w większej części zawierały fikcyjne nazwiska. (b)

Listy poselskie rozplakatowane w Łodzi

W dniu wczorajszym późnym wieczorem okręgowa komisja wyborcza nr. 13 na Łódź - miasto rozplakatowała na murach naszego miasta spis zatwierdzonych, ważnych list poselskich do wyborów sejmowych, zaznaczając ostateczne numery, pod jakimi do puszczone zostają do wyborów.

Spis zalegalizowanych list zawiera ponadto dokładne dane o kandydatach (ich wiek, zawód, etc.) (x)

wiadomo, że komuniści kierują się w swych czynnościach publicznymi instrukcjami III międzynarodówki, będącej eksportem Z. S. S. R., a więc członkowie tej partii są tylko de nomine obywatelami polskimi, faktycznie zaś są czynnymi i gorliwymi obywatelami obcego państwa; 5) komuniści nie spełniają względem Polski kardynalnego obowiązku wierności, przewidzianego w art. 89 Konstytucji Marcowej. „Ci, którzy wspierali w r. 1920 wojska najeźdźcy — głoszą motywy — nie mogą być powoływani do zaszczytnej god-

Przedostatnia niedziela wyborcza

Dziś odbędzie się około 100 wieców

Dzisiejsza przedostatnia niedziela wyborcza, według wszelkich prawdopodobieństw, wniesie tak bardzo pożądane wzmoczenie zainteresowania wyborami do ciał ustawodawczych.

Przyczyni się do ożywienia tego spotęgowane do maksymalnych granic wysiłki wszystkich grupowań polityczno - wyborczych, które na dzień dzisiejszy wyznaczyły stosunkowo wielką ilość wieców.

Najwidoczniej z punktu widzenia propagandy wyborczej dniu dzisiejszemu przypisują wiele wagi, sądząc, że w momencie, kiedy od wyborów sejmowych dzieli nas zaledwie okres dwutygodniowy — wyborcy tłumnie pospieszają na wiece.

To też wychodząc z tego założenia wszystkie stronnictwa wyborcze rozplakatowały w ciągu dnia różnobarwne afisze z wielkimi numerami list, powiadamia-

jąc ogół o miejscu i porze wieców. Wprawdzie wspomniane na wstępie ożywienie przybiera coraz to większe kształty — jednak największe zainteresowanie wyborami okazują robotnicy. Z tego też względu najwięcej wieców odbędzie się na przedmieściach m. Łodzi.

Z pośród różnych komitetów, PPS. zorganizowała szereg wieców na dziś: w kinie „Mimoza” (Kilińskiego 178), „Oaza” (Chrobrego 8), w lokalach dzielnic: Władzowa (Rokicińska 54), Kozin (Letnia 1), Chojen, Ks. Miłna, Górnej etc.

Wiece i masówki urządzają też i inne komitety, jak np. bezpart. blok współpracy z rządem, blok katolicko - narodowy i inne.

Jak nas poinformowano w komisariacie rządu ilość wieców wyznaczona na dziś przez różne stronnictwa i partie sięga blisko 100. (d)

Wiec jedyński

rozwiązał komisarz rządu

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

W dniu wczorajszym w Warszawie odbył się m. in. wiec jedyński w sali Towarzystwa Hygienicznego i komunistyczny pod głem niebem. Oba wiece zostały rozwiązane.

Szczególną sensację wywołało rozwiązanie posiedzenia bloku bezpartyjnego współpracy z rzą-

dem na zasadzie postanowienia komisarza rządu że lokal Towarzystwa Hygienicznego nie nadaje się dla zgromadzeń publicznych. Poprzednio rozporządzenie to zostało zastosowane do wieców endeckich przeciwko czemu prasa prawicowa podnosiła wielkie larum. Obecnie to samo rozporządzenie zastosowano do wiecu bloku prorządowego.

— Od tygo daia czas mi się wlece, jak koń karawaniarski!

— Pewno czekasz na dolary od wuja z Ameryki?

— Eh, co tam dolary!, „Reduty Prasy” doczekać się nie mogę!

nościami; jednocześnie zaś dwóch obywatelstw mieć nie można. W myśl wyjaśnienia Sądu Najwyższego z 1922 roku, okręgowe komisje wyborcze mają prawo kwestionować wybieralność kandydatów na posłów, gdyż w przeciwnym razie grupy wrogie państwowości polskiej posiadałyby możliwość realizowania swych wrogich dążeń na koszt skarbu Rzplitej i przy współdziałaniu jej organów przez umieszczanie na listach kandydatów posełskich, które komisje wyborcze muszą przecież drukować i rozwieszać we wszystkich obwodach. 7) Publiczne rozgłaszanie owych list, wystawionych gwałtem posłmiewiska nad państwem polskim lub wręcz dla zbrodniczej agitacji ku obaleniu Rzeczypospolitej, byłoby potwornością, zgrzeszeniem i szkoda dla państwa polskiego.

Z powyższych motywów komisja listy komunistyczne postanowiła unieważnić.

Dzisiejsze wiece.

W niedzielę odbędzie się następujące wiece organizowane przez P. P. S.

Dnia 19 lutego 1928 roku o g. 10 rano wiec w sali Kina „Mimoza” przy ul. Kilińskiego 178, przemawiać będą: pp. Sochacka, Luksenburg i Kowalski.

Dnia 19 lutego 1928 roku, 10 rano wiec w sali Kina „Oaza” przy ul. Chrobrego 8, przemawiać będą pp. inż. Jan Holcgreber, Danielewicz i Potkański.

Dnia 19 lutego 1928 r. wiec w lokalu dz. „Widzew” o godz. 3 pp. przy ul. Rokicińskiej 54, przemawiać będą: pp. Luksenburg, prez Ziemięcki i Klumaszewski.

Dnia 19 lutego 1928 roku wiec w lokalu dz. „Koziny” przy ul. Letniej 1, o godz. 3 pp. przemawiać będą: pp. Sochacka, Grodzicka i Kowalski.

Dz. „Chojny” dnia 18.11 br. o godz. 7 wiec. masówka, przemawiać będą: pp. Walczak, Sawicki i Ciechocki.

Dz. „Górna” dnia 18.11 br. o g. 7 wiec. masówka, przemawiać będą: pp. Purlal i Wojdan St.

Dz. „Ks. Miłna” dnia 18.11 o g. o godz. 7 wiec. masówka, przemawiać będą pp. Kempner Izdebski i Kieler

Dz. „Lewa” dnia 18.11 br. o g. 7 wiec. masówka, przemawiać będą pp. Szuster i Golański

Dz. „Prawa” dnia 22.11 br. o godz. 7 wiec. masówka, przemawiać będą pp. Koziolkiewicz-Skrzypkowska, Moskiewiczówna, Potkański

Dz. „Zielona” dnia 19.11 br. o godz. 7 wiec. masówka, przemawiać będą wiceprez. Rapalski.

Kogo Łódź wybierze do sejmiku?

W miarę zbliżania się dnia wyborów, od którego dzieli nas zaledwie dwa tygodnie, coraz większe zainteresowanie budzi nie tylko sam akt głosowania, ale przede wszystkim jego wynik. Ludziska lubią bawić się w przepowiednie i pragnęłyby już obecnie wiedzieć ile mniej więcej głosów padnie na poszczególne listy i kto będzie reprezentował Łódź w izbie sejmowej. Aby choć w części zaspokoić tę całkowicie usprawiedliwioną ciekawość, postaramy się sformułować zgrubsza nasze horoskopy wyborcze, tak jak one się przedstawiają dzisiaj na podstawie zupełnie ścisłych danych liczbowych i nastrojów opinii, która bezwzględnie jest w stanie przechylić szalę na tę lub inną stronę.

Jeśli chodzi o dane cyfrowe, na których można się w zupełności oprzeć, to posiadamy jednak liczby głosów oddanych na listy przy wyborach do rady miejskiej, które odbyły się nie tak dawno, bo 9 października u. r. czyli przed czterema miesiącami, a od owego czasu nie zaszło nic takiego, coby świadczyło o jakichś głębokich przemianach, dokonanych w społeczeństwie łódzkim. Jeśli więc będziemy się trzymali tych cyfr i przeprowadzimy pewne korekty, jakie wydają się nam niezbędne w związku ze zmienionym charakterem list, otrzymane wyniki, które będą odpowiadały rezultatom przyszłych wyborów marcowych.

Największą ilość mandatów zdobędzie niezawodnie zablokowana lista № 2 PPS i Niem. Socj. P. P., które przy wyborach do łódzkiej rady miejskiej zdobyły odpowiednio 55.706 i 16.643 głosy, co razem daje liczbę 72.349 głosów. Licząc, że dla uzyskania mandatu będzie potrzebna około 30.000 głosów, oraz biorąc pod uwagę, że stosowany przy obliczeniach system de Hondta stawia silne grupy na niekorzyść słabszych, musimy dojść do przekonania, że zablokowana lista socjalistyczna ma dwa mandaty zupełnie pewne, trzeci zaś więcej niż prawdopodobny. Biorąc pod uwagę, że Łódź-miasto wybiera 7 posłów, widzimy, iż poważną ich część stanowić będą socjaliści, co jest zupełnie naturalne dla największego w Polsce ośrodka robotniczego.

Drugie miejsce pod względem zdobytych głosów zajmie komuniści, gdyby lista ich № 13 nie została unieważniona. Przy wyborach do rady miejskiej na komunię padło blisko 42.000 głosów, które mogłyby jej dać jeden mandat, a w pewnym wypadku nawet i dwa. Wobec unieważnienia jednak tej listy nie wiadomo co się stanie z głosami komunistycznymi: czy będą one rzucone — tak jak w październiku — dla demonstracji na unieważnioną 13-kę, czy też zostaną oddane częściowo na inne listy radykalnej lewicy.

Los tych 42 tysięcy głosów zaważy mocno przy nad-

chodzących wyborach. W razie bowiem ich demonstracyjnego rzucenia w powietrze, zmniejszy się znacznie liczba ważnie oddanych głosów, a wskutek tego i dzielnik wyborczy, co może spowodować liczne niespodzianki i dać mandat jednej z grup, które normalnie nawet marzyć o tym nie mogły. Niema również potrzeby dodawać, że unieważ-

nienie 42 tys. głosów komunistycznych, tak jak to miało miejsce przy wyborach do rady miejskiej, czyni zupełnie pewnym trzeci mandat z listy 2 polskich i niemieckich socjalistów.

Jakie szanse wyborcze posiada lista rządowa № 1 tak zw. Bezpartyjny blok współpracy z rządem? Gdyby grupa ta szła samodzielnie, w po-

staci Sanacji, która skupiła przy wyborach komunalnych 2.630 głosów i zdobyła z trudem jedno krzesło w radzie miejskiej, los jej byłby przesądzony. Jednak przy obecnych wyborach poszła jej w sukurs zmasakrowana NPR w postaci lewego skrzydła tej ongiś potężnej partji, oraz rozbitki endecji skupione w t. zw. „Resursie”. Sumując więc głosy,

które padły w październiku na sanację — 2.630, głosy NPR lewicy — 13.194, oraz głosy „Resursy Rzemieślniczej” — 10.437, otrzymamy w sumie 26.261 gł., a gdy dodamy do tego pewną ilość głosów przy-padkowych np. właścicieli nieruchomości, oraz licząc się z nastrojami, możemy tę cyfrę śmiało zaokrąglić do 30.000 głosów i uznać, iż blok rządowy ma jeden mandat zapewniony.

Następna pod względem siły będzie lista № 25 Polski blok katolicki (Piast i Ch. D.) na którą prócz chadeków, będą w myśl zawartego porozumienia głosować wszyscy endecy łódzcy. Przy wyborach październikowych do rady miejskiej na listę Chadecji padło 14.175 głosów, na listę endecją 8.704, co w sumie daje 22.879 głosów, i powinno wystarczyć na jeden mandat.

Co się tyczy pozostałych do rozdziału dwóch mandatów, to stożka o nie wątkę listy mniejszości narodowych. Prawdopodobnie jeden zdobędzie lista № 33 Ogólnonarodowego bloku narodowego. Na tę grupę, usposobioną przyjaźnie do rządu, której niektórzy kandydaci figurują na liście państwowej № 1 Bezo, bloku wspólnie z rządem (Kirszbraun, Wiślicki) głosować będą ortodoksi (11.465 gł.), kupcy (około 2 tys.) folkiści (3.705 gł.), religijni żydzi (4.407 gł.) ogółem około 22 tys. głosów.

O drugi mandat ubiegać się będzie, ale z nader wątpliwym powodzeniem, lista № 18 Blok mniejszości narodowych, który liczy na głosy 11.146 sjonistów i 7.132 niemców-mieszkańców (cytry z wyborów październikowych). Daje to w sumie zaledwie 18.278 głosów ale cyfra ta może być w ostatniej chwili zasilona przez inne głosy żydowskie.

Wszystkie te nasze przypuszczenia — powtarzamy — są o tyle słuszne, o ile wyeliminujemy całkowicie 42 tysiące głosów komunistycznych i przypuścimy, że będą one w całości unieważnione. Gdyby jednak wszystkie te głosy, albo tylko ich część została oddana na jedną z list niekomunistycznych, wówczas ta ostatnia musiałaby otrzymać co najmniej jeden mandat.

Jan Urbach.

Czechosłowacka szkoła dziennikarska

W marcu b. r. zostanie w Pradze otwarta szkoła dziennikarska. Prace przygotowawcze dla otwarcia wykładów są już w pełnym toku i zostaną w najbliższym czasie ukończone. Szkoła będzie się mieścić chwilowo w bibliotece instytutu pedagogicznego. Postanowiono już, że wykłady rozpoczną się 12 marca uroczystym programem, który dotychczas nie jest jeszcze dokładnie opracowany. Prawdopodobnie przy otwarciu przemówi znany korespondent paryskiego „Matin”, p. Jules Sauerwein, który został zaproszony do wykładania na tej nowej uczelni i przyrzekł już, że przyjedzie do Pragi. Program nauk opracowuje jeszcze ministerstwo szkolnictwa.

Azja w sercu Europy

Przed powszechnym strejkim studentów węgierskich

BUDAPESZT, (CEPS)

W parlamencie węgierskim toczy się obecnie gorąca walka o t. z. „numerus clausus” w szkołach wyższych.

Dotychczasowa ustawa o „numerus clausus” ustanawiała, że ilość słuchaczy żydowskich w wyższych szkołach węgierskich nie może przekraczać 5 proc. ogólnej ilości studentów.

Koła opozycyjne prowadziły przeciwko ustawie tej ożywioną agitację, — głównie zagranicą, — i skłoniły w ten sposób rząd węgierski do wystąpienia z projektem nowelizacji obowiązującej ustawy.

Bezpośrednią przyczyną tego kroku rządu była interwencja ze strony ligi narodów, która zwróciła się do rządu budapeszteńskiego z prośbą o zrewidowanie dotychczasowych przepisów o przyjmowaniu żydów do szkół akademickich.

Projekt nowelizacji odnośnej ustawy przewiduje tego rodzaju ułatwienie sprawy, że narazie ilość słuchaczy żydowskich nie ma być zgóry określana procentualnie, lecz z roku na rok ustalana według ilości wolnych miejsc przez władze akademickie.

Dopiero na podstawie kilkuletnich doświadczeń norma procentowa zostanie w drodze ustawy definitywnie ustalona.

Norma ta nie będzie jednakowoż ustanawiać ilości słuchaczy żydów, lecz ureguluje jedynie stosunek ilości studentów poszczególnych kategorii według zawodu ojca, miejsca zamieszkania i t. p.

Tak więc pewna z góry określona ilość miejsc przeznaczona będzie dla dzieci urzędników, dla mieszkańców miast, wsi i t. d.

Studenci-żydzi przymowani będą w przyszłości nie według normy procentowej w stosunku do ogólnej ilości słuchaczy, lecz na podstawie stosunku do ilości studentów danej kategorii.

W związku z rozprawą parlamentarną nad nowelizacją ustawy o „numerus clausus” obserwowano w ostatnich dniach wielkie podniecenie wśród węgierskiej młodzieży akademickiej.

Nie tylko w Budapeszcie, lecz w innych miastach prowincjonalnych doszło już nawet do burzliwych demonstracji przeciwko projektowanej ustawie, a związek młodzieży akademickiej „Nevnös” wydał odezwę do studentów, „stojących na gruncie narodowym”, wzywając ich do nieuczestniczenia na wykładach tak długo, dopóki parlament ustawy tej nie zatwierdzi.

Odezwa ta została wprawdzie przez policję skonfiskowana, ale dopiero wtedy, kiedy znajdowała się w rękach studentów. Studenci istotnie w poniedziałek na wykładach nie przyszli, tak że uniwersytet budapeszteński był w dniu tym niezajęty.

Związek stowarzyszeń studentów rozplakotał we wtorek na ulicach Budapesztu apel „do narodu węgierskiego”, w którym czytamy, między innymi:

„Obrona „numerus clausus” zjednoczyła znów w jednym szeregu całą węgierską młodzież akademicką. W naszej walce nie kierujemy się chęcią zemsty, lub nie-

nawością, lecz jedynie umiłowaną własnego rodu. Nie pytamy dzisiaj, kto to dostarczał naszym braciom, walczącym w Karpatach, papierowych butów i papierowych ubrań.

Nie pytamy, kto zajmował się paskowaniem i spekulacją walutą. Nie pytamy, kto demoralizował armję węgierską, kto przeprowadził rewolucję międzynarodową, kto oczerniał naszą Ojczyznę.

Wielki nadmiar inteligencji pracującej wywołał konieczność ograniczenia studjów akademickich. Nasze żądania nie są niesprawiedliwe, walczymy bowiem o lepszą przyszłość narodu węgierskiego”. Ponieważ studenci, jak się zdaje, nie mają zamiaru ustępować, spodziewać się należy, że już w najbliższych dniach dojdzie na Węgrzech do ogłoszenia powszechnego strejku studentów.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. — Tel. 13 84.

SALA FILHARMONJI

Wtorek, dnia 21 lutego

przyjeżdża

Mistrz skrzypków

WILLY

Burmester

i grać będzie

na 13-ym KONCERCIE MISTRZOWSKIM

Czwartek, dnia 23 lutego 1928 r.

o godz. 8.30 wiecz.

WIECZÓR TAŃCÓW

MARYLI

GREMO

Przy fortepianie: Dora GREMO.

PROGRAM:

LANNER: Walc. GRIEG: Wiosna. RACHMANINOW Niewolnica. SAINT-SAENS: Łopędz. CHOPIN: Valse brillante. MELODJE LUDOWE: Tańce Polskie. STRAUSS: Lalka „Quo-pee”. STRAUSS: Lalka „Mascotte”. POLDINI: Bąc. GRUNNFELD: Kotka. POLDINI: Pajac. GLUCK-BRAHMS: Gavotte. OFFENBACH: Cancan. OFFENBACH: 1928.

Bilety z wczasu nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od g. 10.30 do 2-iej oraz od g. 4-iej do 7 wiecz.

Proces Krantza będzie przerwany

Poważna choroba Krantza. -- Dlaczego dr. Frey rzekł się obrony. -- Sensacja żeruje. -- Mistyfikacja nowego obrońcy

Berlin, 18 lutego. Choroba Krantza przybiera poważny charakter. Istnieją nawet obawy o jego życie. Lekarze zabronili komukolwiek odwiedzać chorego, tak że nawet nowy obrońca dr. Scholz nie został doń dopuszczony.

Rozprawa wobec tego zostanie najprawdopodobniej przerwana, albowiem odroczenie procesu może w myśl istniejących przepisów niemieckiej procedury sądowej trwać tylko przez trzy dni a choroba Krantza potrwa zdaje się dłużej.

Dotychczasowy obrońca Krantza dr. Frey oświadczył w wywiadzie dziennikarskim, iż złożył obronę nie tylko z powodu szycapanowania ze strony przewodniczącego, który nie dopuszczał ważnych dla rozprawy pytań, chociaż niektórzy rzeczoznawcy a głównie prof. Spranger uznali te pytania za niezmiernie doniosłe, celem zorientowania się w duchu wem życiu oskarżonego, ale i inne i to głębsze powody skłoniły obrońcę do tego kroku. Oto dr. Frey dowiedział się, że prokurator zażąda półtrzecia lat więzienia dla oskarżonego, sąd zaś, chcąc zemścić się na niewygodnym obrońcy, pójdzie jeszcze dalej i zasądzi Krantza na trzy lata więzienia. Z tego powodu złożył dr. Frey obronę, wychodząc z założenia, że obrońca musi być przez cały czas rozprawy obecny, a dopuszczenie w obecnym stadium rozprawy nowego obrońcy musi pociągnąć za sobą rekapitulację całego procesu. Dr. Frey omylił się wprawdzie w swych rachubach, albowiem sąd ustanowił obrońcę z urzędu. Mimo to prasa donosi o usiłowaniu wpływu na d-ra Freya, by cofnął swoją rezygnację i z powrotem objął obronę.

Przeczenia rzeczoznawców są naogół dla oskarżonego bardzo przychylnie. Kto wie, czy gdyby obrońca dr. Frey nie złożył obrony, cała rozprawa nie zakończyłaby się wyrokiem uwalniającym. Już teraz podnoszą się głosy domagające się, by prokuratorja cofnęła akt oskarżenia.

A w międzyczasie Hilda Scheller rozdziela swoje fotografie z własnoręcznym podpisem. Ojciec Hildy udziela za pieniądze wywiadów. Rozmaite towarzystwa filmowe, spekulujące na sensację — zwracają się do Hildy z propozycją występów filmowych. Niektóre nakłady zgłosiły się do niej już po pamiętniki. Jednym słowem,

Hilda stała się „sławną“ i otrzymuje liczne propozycje małżeńskie. Także do Krantza zwracają się z propozycjami filmowemi, a nawet znany jest już tytuł filmu, w którym główna rolę mają odegrać Krantz i Hilda Scheller. Tytuł ten brzmi: „Trzy strzały o brzasku“, a subtytuł: „Tragedja miłości“. Ma się nawet pojawić dramat p. t. „Ogród dzieci“. Jednym słowem, sensacja znalazła dla siebie żer. Byłoby to naprawdę tragiczne zakończenie procesu, który wstrząsnął całą opinią publiczną.

***

Jedno z pism berlińskich otrzymało od nowego obrońcy Krantza dr. Artura Schulza następujące oświadczenie:

Przed chwilą telefonowano do mnie i oświadczone mi w imieniu ministerstwa sprawiedliwości co następuje:

„Powodując się dażeniem, aby ten nieznośny proces za wszelką cenę został jaknajprędzej zakończony, pan minister zamierza o sobiście natychmiast porozumieć się z przewodniczącym sądu przy sięgłych, dyrektorem sądu krajowego dr. Dust. Należy poczynić próby w celu usunięcia konfliktu pomiędzy poprzednim obrońcą i sądem, czego sobie od pierwszej chwili życzyłem i życze sobie nadal.

Ponieważ przy składaniu obrony dr. Frey najwyraźniej oświadczył, że czyni to ze względu na honor i opinię stanu adwokackiego, a pan minister jest przekonany, że dyrektor sądu krajowego dr. Dust jak również obaj pozostali sędziowie zawodowi ani na chwilę nie mieli zamiaru w czemkolwiek dotknąć stanu adwokackiego, więc jest zupełnie prawdopodobne, że nieporozumienia zostaną usunięte, jeśli dyrektor dr. Dust złoży oświadczenie podobnej treści. Wobec tego należy prawię napewno oczekiwać, że dr. Frey będzie gotów wrócić do procesu w swym poprzednim charakterze obrońcy, wybranego przez oskarżonego.“

Aczkolwiek już znacznie zagłębiłem się w materiale procesowym, uważam za bardzo wskazane, szczególnie z powodu choroby oskarżonego, aby obrona pozostała przy dawnym obrońcy.

To samo pismo dowiaduje się z ministerstwa sprawiedliwości, że stamtąd nikt do dr. Schulza nie telefonował, a więc musi tu zachodzić wypadek mistyfikacji.

Czyste i łagodne -

wytwornie nawskroś perfumowane, przyjemnie orzeźwiający, żywe w kolorze, gęstwinie opakowane. Jakością nie ustępuje innym wyrobom Elidy! Ulubione, ogólnie faworyzowane - to

1 Kawałek - 100 gramów

Mydło ELIDA FAVORIT

Niezadowolone wśród kolejarzy

wywołało nieuregulowanie ich płac

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telef.

W dniu wczorajszym ogłoszono urzędowy komunikat o rozmowie wicepremiera Bartla z delegacją urzędników państwowych.

Z tego powodu z kół centralnej komisji związków pracowników państwowych zwracają uwagę

ze wicepremier p. Bartel już we wrześniu 1927 r. przyrzekł kategorię rycylnie zasadniczą regulację płac z dniem 1 stycznia r.b. Zapowiedź ta nie sprawdziła się a nawet jak widać z wczorajszego oświadczenia została odroczone na czas nie określony.

Zawody olimpijskie w St. Moritz

Dalsze sukcesy Kanady

ST. MORITZ, 18.2 (PAT) -- W zawodach hokeju lodowego Szwecja pokonała Szwajcarię 4:0 (1:0,0:0,3:0). Kanada pokonała Anglię 14:0.

ST. MORITZ, 18.2 (PAT) W zawodach bobsleighów w dniu dzisiejszym St. Zjednoczone 1 m. 38, 9 sek., Belgia 1:39,8, Argentyna 1:40,1, Anglia 1:40,6, dalej dwóch zawodników angielskich, jeden niemiecki i 2 zawodników szwajcarskich wykazało jeden i ten sam czas 1 m. 41,7 sek. Dalsze zawody bobsleighowe jutro.

ST. MORITZ, 18.2 (PAT) W jury biegu narciarskiego na 50 km. zasiadał z ramienia Polski, dr. Macudziński, jako jeden z sędziów głównych.

ST. MORITZ, 18 lutego. (Pat.) W klasyfikacji biegu komb. na 18 km. Bron. Czech osiągnął wyniki, o jakich nawet marzyć nie mogliśmy przed olimpiadą. Zajęcie przez niego V miejsca za Norwegia i Finlandia z czasem 1 g. 48 min. 58 sek. i z notą równającą się nocie fina Nuntio stawia go na czele narciarzy środkowej Europy.

O ile w konkurencjach skoku szczęście mu dopisze — ma on wszelkie szanse na zajęcie I miejsca. Motyka zajął 24 miejsce. Rozmus 29. Krzeptowskiemu Andrzejowi złamały się narty, wobec czego wycofał się on z biegu.

Zwycięstwo Polski wywołało poruszenie w całym St. Moritz.

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi.

Dyrektor Alfred Strauch
SALA FILHARMONJI
Tel. 15 84.

Dziś, o godz. 12 ej w pol.

7-my Poradek Symfoniczny

Dyrygent: Bronisław SZULC

Solista:

SASZA

POPOW

Skrzypek nadworny,

W PROGRAMIE SMETANA:
Uwertura do op. „Sprzedana naręczona“. DVORAK: Symfonia „Z nowego świata“ LA-LO: Symphonie espagnole koncert skrzypcowy.

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji.

KLINIKA

Położniczo - Ginekologiczna

Dra med. S. DRUEBINA

6-go Sierpnia 16-17, tel. 53-10.

I i II klasa. 57-4

Londyn—N. Jork
Wspólna dyskusja

NOWY-JORK 18 2 AW. Dzieńki użyciu radiotelefonji odbywające się równocześnie dwa posiedzenia inżynierów elektrotechników w Londynie i Nowym-Jorku przeprowadziły „wspólną dyskusję“ po której powzięły wspólną rezolucję. W ten sposób radiotelefon posłużył po raz pierwszy w historii do odbycia jednego zebrania, którego uczestnicy znajdowali się po obu stronach Atlantyku.

Reichstag uratowany do marca

Nowa większość rządowa w Niemczech

BERLIN, 18 (Pat)—Kryzys gabinetowy w Niemczech dotychczas (godz. 17.50) nie został wyjaśniony Sytuacja w ciągu dnia sobotniego uległa jednak w połowie radykalnej zmianie dzięki ponownej interwencji prezyd. Hindenburga który polecił gabinetowi zakomunikować stronnictwom, że żąda z naciskiem załatwienia programu konieczności państwowych, natomiast zgadza się na wyznaczenie nowych wyborów w połowie maja.

Wskutek tego podjęte zostały ponownie wszystkie konferencje rządu tak ze stronnictwami byłej koalicji rządowej, jak i ze stronnictwami opozycyjnymi.

BERLIN, 18 lutego. (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). —

Późnym wieczorem po długotrwałych debatach między stronnictwami, utworzona została w łonie Reichstagu większość. Przedstawiciele jej stwierdzili odciążenie, że nowa większość gotowa jest do dnia 31 marca uchwalić budżet i pozostałe konieczności państwowe. Wobec tego prezyd. Hindenburg postanowił rozwiązać Reichstag w końcu marca, a nowe wybory zarządzić ma w połowie maja.

Turniej szachowy

rozpoczął się wczoraj w Łodzi

Zapowiedziany turniej szachowy rozpoczął się wczoraj w salach łódzkiego klubu szachowego.

Otwarcia dokonał inż. Abramson przemówieniem, w którym zobrazował sytuację gry szachowej w Polsce wogóle, a w Łodzi w szczególności.

Według mówcy gra szachowa u nas zamiera dlatego, że nie zwraca się dostatecznie uwagi na pielęgnowanie młodych sił szachowych, nie starano się dotąd na wzór innych gier, sztuk i sportów o tzw. narybek.

Młode siły szachowe nie mając dostatecznej zachęty i pomocy, giną w stanie embryonalnym.

Drogą starań i wielkim nakładem pracy powołano do pracy ten turniej, w którym te młode siły mają mieć szersze pole do popisu. Zachęcając do starannej i poważnej gry w imię powyższych hasel, zakończył p. inż. Abramson, życząc powodzenia tej imprezie. Turniej się zaczął i do stołów

zasiadło 20 graczy. Na twarzach ich malowała się powaga chwili.

Za śmiałe przedsięwzięcie należy się klubowi Szachowemu i jego zarządowi podziękowanie.

Gra odbywa się trzy razy w tygodniu: w środę, sobotę i niedzielę.

Urządzenie elektrowni w miastach

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego“ (ld) telefonuje:

Szybko postępująca elektryfikacja miast polskich zmusza władze do wydania przepisów, normujących kwestję uprawnień do wydawania zezwoleń na urządzenie stacji elektrycznych. Ministerstwo robot publicznych opracowało takie rozporządzenie i niebawem zgłosi je na radę ministrów. Opiewa ono że odnośnie pozwolenia na urządzenie elektrowni wydawać mają wojewodowie, a w obrębie Warszawy komisarz rządu

GUGLIELMO FERRERO

D W I E E U R O P Y

Znakomity historyk włoski kreśli obraz Europy, podzielonej na dwa wielkie obozy: demokratyczny i dyktatorski. Między tymi dwoma obozami panuje nieufność i antypatia. Autor podaje perspektywy rozwoju i zastanawia się nad palącą kwestją: „Co będzie z parlamentaryzmem?”

Przedruk wzbroniony.

REDAKCJA.

Istnieją dzisiaj dwie Europy. Europa demokracji; Europa dyktatury. Pierwsza rządzona jest przez instytucje ustawodawcze i powszechne głosowanie, druga — przez dyktaturę, która opiera się na sile wojskowej. Anglia, Francja, Belgia, Szwajcaria, Holandia, Skandynawia, Niemcy, Austria, Czechosłowacja tworzą obóz Europy demokratycznej. Włochy, Hiszpania, Węgry, Rosja, Bułgaria należą do obozu dyktatury. Polska, Jugosławia, Rumunia reprezentują formę mieszaną, przejściową. Grecja należała dwa lata temu do obozu dyktatury. Od tego czasu uczyniła spore wysiłki, aby przejść do obozu demokracji.

Rozdział między temi dwoma Europami jest głębszy, niżby się wydawało. Jedna niedowierza drugiej. Kraje parlamentarne pie-

tnują jako niegodne narodów cywilizowanych ograniczenia wolności, do jakich się uciekają rządy dyktatorskie. Kraje dyktatury pie-tnują zaś ze swej strony państwa demokratyczne, jako ustroje zmurszałe, gnijące, które pochłonie rewolucja bolszewicka, o ile nie schronią się za wałem obronnym dyktatury.

Wistocie obie Europy wje-trza wzajemne niebezpieczeństwo i o-bie mają rację. W państwach de-mokratycznych, zwłaszcza wśród klas posiadających, jest sporo o-bronców i wyznawców dyktatury. W państwach, rządzonych przez dyktaturę, istnieją opozyc-ja, domagająca się przywrócenia wolności. Dla każdego z rządów w danym państwie istnienie grup i partii opozycyjnych jest źró-dłem ciągłego niepokoju. Dyktatury są powodem niepokoju d'a państw demokratycznych, pań-stwa demokratyczne zagrażają dyktaturze.

Europa odczuwa potrzebę jed-ności duchowej i politycznej. Dla tego to od r. 1789 do 1914 opiera-ły się monarchje powstawaniu i istnieniu republik. Dlatego to rzą-dy dyktatorskie pragnęłyby pod-bić całą Europę, a rządy parla-mentarne — demokratyzować całą Europę. Te scysje wewnątrz ne w łonie Europy są przyczyna, jedna z wielu, niepokoju i niepew-

ności, podminowujących świat stary.

A jednak, aczkolwiek te niepo-koje opóźniają odrodzenie Euro-py, nie hamują jego biegu. Dla-czego? A to, ponieważ Europa parlamentaryzmu i demokracji jest o wiele silniejsza od Europy dyk-tatury. Tworzy ona wielki, zbity blok, obejmujący najbogatsze i najbardziej cywilizowane kraje.

Kraje, rządzone dyktatorsko, znajdują się prawie wszystkie na krańcach Europy, rozdzielone są między sobą; biedniejsze, niż kra-je demokratyczne, pozostały dla tych czy innych przyczyn poza nawiasem wielkich prądów XIX stulecia.

W tych warunkach Europa de-mokracją góruje i może nawet, po-mimo przeszkód rozlicznych, pro-wadzić politykę pacyfikacji stare-go kontynentu. Można powie-dzieć, iż w tym sensie program wojenny aliantów urzeczywistnia się. Europa znajduje się dziś prze-ważnie pod rządem parlamenta-ryzmu i demokracji, jak tego chciała ententa. I będzie tak do-póty, dopóki Niemcy będą do niej należeć.

To jest jeden z najważniejszych punktów. Sytuacja ogólna w Eu-rope nie jest zła mimo wszystko i zmierza do polepszenia się i to dlatego, że Niemcom udało się od r. 1919 utrzymać równowagę we-wnętrzną, zachować ustrój parla-mentarny, nie dając się zepchnąć ani w przepaść bolszewizmu, ani w otchłań faszyzmu. Sytuacja ta odmieniłaby się radykalnie, gdy-

by Niemcy przeszli do obozu dyktatury, czy to czerwonej, czy białej. Obecnie Europa parlamen-taryzmu ma wybitną przewagę nad swą przeciwniczką; gdyby Niemcy przeszli do przeciwnego obozu, siły obu grup zrównowa-żyłyby się prawie; stosunki mię-dzy nimi zaostrzyłyby się; dzie-ło pacyfikacji zostałoby zagrożo-ne i Europa stanęłaby znowu przed drzwiami świątyni Janusa.

Nie można dziś nie widzieć te-go: losy Europy są związane z losami republiki niemieckiej. Jeśli republika okrzepnie w Niemczech i stworzy siła demokrację — Europa będzie mogła rozwijać się spokojnie; ale gdy w Niem-czech doszłaby do władzy dyktatury, biała czy czerwona, wszyst-ko stanęłoby pod znakiem zapy-tania.

Któżby ośmielił się przewidy-wać w roku 1918, iż pobite Niem-cy będą w dziewięć lat później trzymać w swych dłoniach losy Europy? A jednak paradoks ten stał się rzeczywistością.

Określenie „niemożliwość“, gdy chodzi o Europę współczesną, jest zawsze zawodne. Któżby od-ważył się twierdzić w r. 1920 lub w 1921, iż rewolucja bolszewicka w Niemczech była niemożliwa? A jednak nie doszła do skutku. Nikt prócz proroka (a tych dziś niema) nie byłby w stanie zape-wnić nas o możliwości czy nie-możliwości restauracji monarchji i militarizmu w Niemczech. Wy-daje się jednak, iż perspektywy dyktatury w Niemczech nie są

pewne. Niemcy są zbyt przemy-słowo i kulturalnie rozwiniętym krajem, aby mogły uwierzyć, iż dyktatura wojskowa dokona cu-du i rozwałże wszystkie zaga-dnienia, stworzone przez wojnę. Jeśli republika nie udaje się to tymczasem, to nie dlatego, iżby nie była zdolna do rozwiązania problemu, lecz, że trudności i przeszkody, nagromadzone przez wojnę, są olbrzymie. Niemcy po-pełniłyby samobójstwo, gdyby się usunęły z obozu Europy pa-rlamentarnej.

Parlamentaryzm i demokracja są jednak dziś jeszcze najlepszą formą rządów i najlepszą drogą, po której zdążać mogą ludy, pra-gnące wolności i rozkwitu cywi-lizacji.

A. SZWARC

Skład węgla, drzewa i koksu
ul. Kolejna 2a, tel. 16-14
(dawniej Matysek)

poleca ze składu
WEGIEL, tylko pierwszorzędných kopalń, suche drzewo sosnowe i jębrowe w szczapach i rabane oraz koks po cenach konkurencyjnych z dostawą do domów własnymi kołmi. Stałym Klientom udzielam kredytu. Sumienna i szybka usługa!

Lekarz-Dentysta

Dr. Roman Ritt

ul. Piotrkowska 126. Telefon 23-88

powrócił

Godziny przyjęć od godz. 10 do 1 i od 4-7 oprócz piątków i niedziel. 1401-3

Halo! Halo! Dzwon tel. 63-30

„Pogotowie krawieckie KIERZĄ“, Żeromskiego nr. 91.

Odwiedzamy

garnitur za zł. 3.

(z odebraniem i odesłaniem)

Pranie chemiczne farbowanie

skład czynny od 5 rano do 1 w nocy

Suknia za zł. 2,80

z odebraniem i odesłaniem niemożliwością, przeróbki, reperacje i sztuczne cerowanie.

Dziś
i dni następnych!

KINO TEATR
CZARY

Tylko dla
dorosłych!

Pierwszy raz w Łodzi! Pierwszy raz w Łodzi!

Sensacja erotyczna w 10 wielkich aktach

Niewolnica z Rio de Janeiro

W spelunkach hańby i rozpusty. Film dla matek, córek i pańienek.

Obraz ten ilustruje nagą prawdę

Handlarzy żywym towarem

w roli główn. światowej sławy tragik

ALBERT STEINRÜCK

W roli niewolnicy

Suzy Vernon

W roli właścicielki lupanaru

Vivian Gibson

W roli ciemnego indywiduum

Ernest Deutsch

UWAGA! Na pierwsze seanse wszystkie miejsca po 75 gr. od g. 3,30-4 po poł., w sob. i niedz. od g. 1-1,30 po 75 gr. Orkiestra symfoniczna pod batutą p. J. Sandomierskiego. Uwaga! Wolne wejścia ważne tylko w dni powszednie.

Trzecia rada.

Kosztowne pończochy damskie

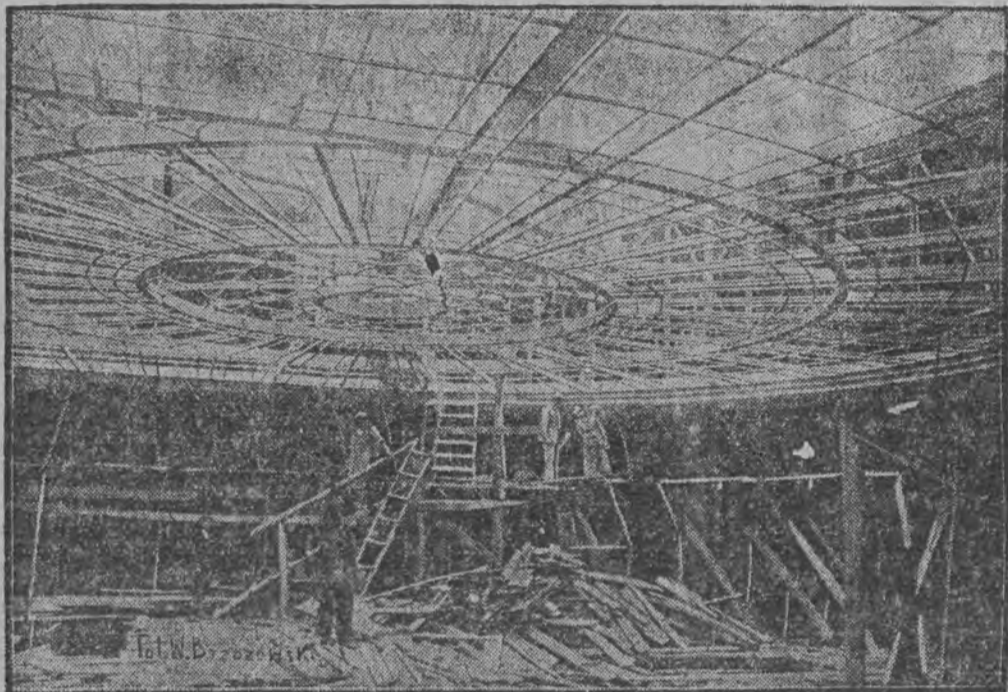
wymagają szczególnie troskliwej opieki, jeżeli one mają być trwałe i zawsze dobrze wyglądać. W Radionie mogą one być prane dowolną ilość razy, nie tracąc przytem nigdy połysku. Należy pamiętać jednak o najważniejszej rzeczy: Rozpuścić Radion w zimnej wodzie z lekka podgrzać, przeprać pończochy w letnim rozcynie, płókać w zimnej wodzie i rozłożyć na płótnie do suszenia. Przy stosowaniu powyższego sposobu pończochy zachowują swój piękny połysk i mimo wielokrotnego prania pozostają jak nowe.

I znowu stwierdzić można, że

Radion sam pierze.

Sala obrad przyszłego sejmu

Konstrukcja żelazna szklanego dachu nad nową salą obrad.

Rozwój dziennikarstwa polskiego

Dobry dziennikarz jest społeczeństwu tak samo potrzebny, jak dobry lekarz lub inżynier

Wywiad warszawskiego korespondenta „Głosu Polskiego“ z Dyrektorem Wyższej Szkoły Dziennikarskiej, Prof. Dr. Ernestem Łunińskim

Sprawa unormowania stosunków pracy zawodowej pracownika umysłowego jest jedną z największych trosk naszego społeczeństwa. To też nie dziw, że prace rządu w chwili obecnej w dziedzinie normowania stosunków społecznych zmierzają przede wszystkim w kierunku unormowania pracy umysłowej. Jedną z nowszych prac ustawodawczych rządu w tej dziedzinie jest rozważana nie tylko przez sfery rządowe, ale przez całe społeczeństwo ustawa, regulująca pracę wyrazieli opinii publicznej — dziennikarza. W związku z projektem powołania do życia tej ustawy, wyłoniła się doniosła sprawa szkolnictwa zawodowego dla prasy polskiej. W stolicy mówi się poważnie o utworzeniu „Uniwersytetu“ dziennikarskiego, wyższej uczelni zawodowej, na wzór tego rodzaju placówek kształcenia zawodowego zagranicą. Sfery intelektualne stolicy poważnie się zajęły ostatnio tą sprawą, czego dowodem jest powołanie w ostatnich dniach towarzystwa popierania wyższej szkoły dziennikarskiej, mającego na celu podniesienie poziomu tej pożytecznej placówki oświatowej, istniejącej już od lat kilkunastu w Warszawie. W skład komitetu weszło szereg osobistości, zajmujących czołowe stanowiska w naszym społeczeństwie, jak: prezes Aleksander Le dnicki, minister Dzieduszycki, Bohdan Dzieciolowski, redaktor Marjan Dąbrowski, redaktor Olchowicz, redaktor Krzywoszewski, p. Marjan Turski, prof. Kulczycki i Gustaw Wolff. Przemówienie Wacława Sieroszewskiego

zasłużonego pisarza, które otworzyło prace tego komitetu, wskazało na doniosłość zagadnienia rozwoju szkół zawodu dziennikarskiego i winno się stać drogowskazem dla społeczeństwa w tych uznania godnych jego dążeniach.

Ceniony historyk i publicysta prof. dr. Ernest Łuniński, dyrektor wyższej szkoły dziennikarskiej, udzielił nam garść cennych informacji, jakimi kroczycy będzie wiedza zawodowa dziennikarstwa polskiego w przyszłości. Trzeba sobie raz na zawsze powiedzieć, że **dobrze wykształcony dziennikarz jest społeczeństwu tak samo potrzebny, jak dobry lekarz lub pomysłowy inżynier.**

Skutkami niedoceniań potrzebny wiedzy zawodowej w dziennikarstwie jest wizerujący do nas z łamów pism codziennych i perjodyków **zastraszający dyletantyzm, brak wiedzy podstawowej, nieodpowiedzialnego zawodu, istniejąca od lat jedenastu szkoła publicystyczna - dziennikarska stolicy walczyła godnie z tą falą obkurantyzmu i nieuctwa. Zasilana cenną pracą takich osobistości, jak Aleksander Kraushar i prof. Ign. Myśliński, mogła szkoła dziennikarska mimo trudnych warunków materialnych dać krajowi szereg wybitnych dziennikarzy. Doniosłość naszej placówki zmu-**

sza nas do jej doskonalenia.

Mając to na względzie przekształciliśmy niedawno istniejącą przy wolnej wszechmocy polskiej szkołę dziennikarską w odrębną instytucję naukową o charakterze wyższej uczelni. Rada naukowa wyższej szkoły dziennikarskiej złożyła ministerstwu oświaty nowy nasz statut, który o ile zostanie przez rząd uznany, oprze byt i organizację szkoły na mocnych podstawach. Według tego statutu min. oświaty obejmie władzę zwierzchnią nad kierownictwem szkoły dziennikarskiej, mianując jej dyrektora i czuwać będzie nad tem, by poziom naukowy szkoły stał na wysokości zadania. W tym celu egzamina dyplomowe w szkole dziennikarskiej miałyby się odbywać w obecności przedstawicieli prezydium rady ministrów, min. spraw zagranicznych, min. spraw wewn. i min. ośw. Znacznemu rozszerzeniu ulegnie program wykładów przez wprowadzenie nowych przedmiotów, jak historia dyplomacji, których potrzeba skarbnicy wiedzy zawodowego dziennikarza zdaje się być nieodzowną. Pogłębiona zostanie praca naszej uczelni przez wprowadzenie seminarji z niemal wszystkich przedmiotów.

I Kamieniecki.

Hotel „pod Niebieską Gwiazdą“

Historyczny budynek, w którym podpisany został w 1866 roku traktat pokojowy po wojnie austriacko-pruskiej, zostanie obecnie zburzony.

Walkę z nieuczciwą reklamą toczą energicznie sądy berlińskie

Sądy berlińskie występują ostro przeciwko magazynom, reklamującym przesadnie, a często nieuczciwie swój towar.

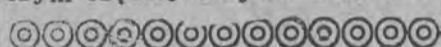
Wykroczenia tego rodzaju dały się szczególnie często zauważyć w bieżącym sezonie, kiedy to niektóre firmy zapowiadały „rabat do 50 proc.“. Kupująca publiczność kierowała się w pierwszym rzędzie oczywista do skle-

pów, anonsujących taki rabat, sądząc, że odnosi się on do wszystkich artykułów. W rzeczywistości jednak stosowano niżki tego rodzaju do kilku artykułów, przeznaczonych „na lep“. Izba handlowa przeprowadziła w kilku wypadkach kontrolę cen i, jeśli stwierdzono, że rabat nie jest stosowany zgodnie z anonsem — wytaczano danej firmie dochodzenie.

Inna firma anonsowała sprzedaż według „cen szacunkowych“. Publiczność, sądząc, że są to ceny, ustalone przez taksatorów, lub komorników, znów dała się nabrać. Sąd uznał reklamę tego rodzaju za niedopuszczalną.

W wielu branżach ofiarują magazyny swój towar po „cenach hurtowych“ lub nawet „poniżej cen fabrycznych“.

Tego rodzaju nierealne anonsy, jak również „ceny niżej konkurencji“ nie mogą od tej pory figurować w ogłoszeniach firm berlińskich.

Tylko dla dorosłych

Papierosy nadające się również dla niepalących:

„MEDIUM“

Znane ze swej światowej sławy prezerw. oraz innych firm zagran. poleca zawsze świeże po najtańszych cenach

Optyk W. Mayerowicz, Narutowicza 8, tel. 70-21.

Uwaga: Od dzisiaj — rabat.

Czy znacie już nasze nowe typy odbiorników trzy-cztero-i pięciolampowych? —

Przekonaicie się, że są to aparaty,

czyniące zadość najwyższym wymaganiom zarówno pod względem pięknego tonu, czułości, selektywności jak i łatwości strojenia.

RADIO-LLOYD

Przejazd 8, tel. 58-08.

1,000,000 adresów

wolnych zawodów, kupców, przemysłowców, właścicieli ziemskich oraz rzemieślników.

40,000 mieszkańców

z dokładnym oznaczeniem przynależności wojewódzkiej, powiatowej i gminnej wraz z wymienieniem najbliższej stacji kolejowej, urzędu pocztowego i t. d.

1928

wyszła z druku

KSIĘGA ADRESOWA POLSKI

wraz z w. m. Gdańskiem

dla Handlu, Przemysłu, Rzemiosł i Rolnictwa.

KSIĘGA ADRESOWA POLSKI:

ZAWIERA informacje i adresy, zaczerpnięte ze źródeł urzędowych, uzupełnione i najskrupulatniej sprawdzone, zamieszczone **bezpłatnie** i obejmujące całokształt polskiego życia gospodarczego.

INFORMUJE wyczerpująco o 40,000 miejscowości, podając w każdej instytucje państwowe, samorządowe, kulturalne etc. oraz adresy wolnych zawodów, przemysłu, handlu, właścicieli ziemskich, jak również rękodzielników.

DOSTARCZA wszelkich wiadomości w zakresie podatkowym, celnym, wwozowym i wywozowym, obrotu pieniężnego etc.

UŁOŻONA jest alfabetycznie według miejscowości oraz według branż i umożliwia natychmiastowe odszukanie żądanych informacji.

Księga wydana jest w dwóch językach (polskim i francuskim), przy czem poszczególne działy ponadto w pięciu językach obcych (angielskim, niemieckim, rosyjskim, czeskim i rumuńskim).

Cena egzemplarza zł. 90.—

Wydawnictwo: **TOWARZYSTWO REKLAMY MIĘDZYNARODOWEJ Sp. z o. o.**
Jen. Repr. RUDOLF MOSSE

WARSZAWA, Marszałkowska 124. Telefony: 142-74, 205-68, 305-68 P. K. O. konto 1775.

Przedstawiciel na Łódź:

JERZY HIRSZBERG, Łódź, Szkolna Nr. 4.
 Telef. 23-71.

KATOWICE, Mickiewicza 4.

KRAKÓW, Zyblikiewicza 16.

Piotrkowska 72.

Dzisiaj i dni następnym!

Początek seansów o godz. 4, 5.30, 7, 8.30, 10 wiecz., w soboty niedziele o godz. 1 p.p.

Wobec niebywałego powodzenia, nieodwołalnie jeszcze dziś i jutro

„Gehenna Miłości”

W rolach głównych **Ivan Petrowicz, Vivian Gibson, Bruno Kastner**

Przepiękny ten film wywołał ogólne uznanie całej prasy europejskiej! Specjalnie zaangażowany znakomity chór rosyjski wykona pieśni rosyjskie. Ilustracja muzyczna specjalnie dostosowana do obrazu z utworów rosyjskich kompozytorów pod dyr. R. Kantor. Ze względu na wysoką wartość artystyczną i nastrojową filmu, uprasza się Sz. Publiczność o punktualne przybycie na początki seansów

Niebywałe szczęście gracza Garcji

W ciągu jednego sezonu wygrał z górą 2 miliony franków po czterech latach - przegrał wszystko

W roku 1858 przybył niejaki Garcia ze swej hiszpańskiej miejsciny do Homburga, w którym słynni bracia Blanc, późniejsi założyciele Monte-Carlo, dzierżawili dom zdrojowy, Homburg był wówczas najelegantszą miejscowością kuracyjną Europy i posiadał najsłynniejsze kasyno.

Garcia, niepozorny, źle ubrany, o wielkich czarnych oczach i dziobach po ospie niktą zupełnie w tłumie angielskich lordów, rosyjskich księżąt i francuskich markizów.

Wkrótce jednak odmieniła się karta: Garcia miał niezwykle szczęście w grze. Powiększył dziesięciokrotnie swój kapitał i stawił odtąd po tysiąc franków, grając tylko na pojedyncze szanse — na kolory. Po trzech tygodniach wygrał pół miliona. Był już ubrany według ostatniej mody i, choć fantastyczne szczęście w grze wysunęło go na czoło najwykwintniejszego towarzystwa, był zawsze uprzejmy, miły i pełen godności prawdziwego hiszpańskiego granda. Kobiety dopatrzyły się w nim nagle niesamowitej piękności, zachwyciły się jego demonicznymi oczami i znajdowały urok nawet w jego śladach po ospie. Stół, przy którym grał, był stale oblegany przez tych właśnie lordów, markizów i księżąt, którzy go dawniej nie zauważali.

Garcia nie miał żadnego systemu w grze, nie robił sobie żadnych notatek ani nie zaglądał do notosu przed postawieniem. Najprawdopodobniej miał jakieś niezwykłe przeczucie — „miał nosa” — jak się mówi w języku potocznym, który dyktował mu jak za pomocą przypadku walczyć z przeciwnikiem.

Naśladować go i grać tak jak on grał było niesłychanie trudno: Garcia stawiał zwykle w

ostatniej chwili, bezpośrednio przed „rien ne va plus” krupiera, Anglik, m. John Bury, czytając o sukcesach Garcji, przybył specjalnie z Sheffield, aby dowiedzieć, że szczęście hiszpana jest niestałe i chwiejne, że potrafi go pobić, kierując się tylko regułą prawdopodobieństwa. Anglik zmierzył się z hiszpanem: zasiedli naprzeciwko siebie; anglik stawiał odwrotnie niż hiszpan. W przeciągu 3 dni mr. Bury zaniechał tego po jednym: dołożył doń 150,000 franków.

Garcia miał już milion franków. Grał teraz tylko po 2 i pół godziny dziennie i za każdym razem stawił maximum: 12,000 fr. Miał krótko okres niepowodzenia: stracił w ciągu bardzo krótkiego czasu 300,000 franków. Garcia przeważył na chwilę grę i zwrócił się do kierownika gry, by ten zezwolił mu na wyższe stawki, niż 12,000. Posłano do pryncypałów, braci Blanc. Po pół godzinie wrócił od nich goniec z wieścią, że wkład senjora Garcji podwyższono do 60,000 franków. Po godzinie hiszpan nie tylko odbił swą przegraną 300,000, lecz wygrał ponadto 200,000 franków. Zbliżał się powoli do drugiego miliona.

Przyszedł jednak dzień zupełnej czarny. Nie szło mu. Faworyt fortuny nie mógł poprostu zrozumieć, że się odeń szczęście odwróciło i grał, nie bacząc na nic. W przeciągu jednego popołudnia przegrał wszystko co posiadał. Pozostało mu się tylko 10,000 fr. w gotówce. Tutaj dopiero ujawniła się wielkość jego natury. Nie opuścił pola jak tchórz, by wrócić bodaj drugą klasą do swej miejsciny. Ze spokojem pełnym, jak gdyby się nic nie stało postawił 6,000 franków na czerwony i wygrał, pozostawił 12 tysięcy i znów wygrał, pozostawił tak

dwukrotnie stawkę i wygraną na czerwonym i wygrywał stale: w ciągu kilku minut miał już 96 tys. franków. Krupier podsunął mu przekraczające już stawkę maksymalną 36,000 franków. Pozostało 60 tysięcy. W kasynie zaległa cisza: oczekiwano, czy Garcia zmieni kolor, czy przestanie grać. Grał dalej na czerwonym. W przeciągu piętnastu jeszcze kolejnych uderzeń wychodził czerwony. Garcia grał przez cały czas na ten kolor i wygrał około miliona franków. Kasyno w Homburgu przeżyło swój najgorętszy dzień. Pod koniec sezonu Garcia wrócił do swej ojczyzny z zapasem 3 i pół miliona franków. Wygrana taka była wielką stratą nawet dla bardzo bogatych braci Blanc. Lecz sława o kasynie homburskiem rozniósła się po świecie i ze wszędy stron zlatywały się gromady niebieskich ptaków, żadnych łatwych zarobków.

Garcia wytrzymał w swej ojczyźnie tylko 4 lata, poczem znów odwiedził Niemcy, lecz nie Homburg, a Baden - Baden; przyjechał niby na kurację. Któregoś dnia diabeł w postaci hrabiego de Morny począł mu przypominać dawne czasy. Hrabia mówił hiszpanowi o jego szczęściu, wychwalał jego spokój i t. d., wreszcie wyraził życzenie bawiać się wówczas w Baden - Baden cesarzowej Eugenji, uirzenia Garcji przy grze i podziwiania jego szczęścia.

Niewiadomo, czy Garcia czekał tylko okazji, by wziąć się do gry na nowo, czy nie chciał odmówić cesarzowej, dość, że oddał się zupełnie demonowi gry i po trzech miesiącach wrócił biedny jak był niegdyś do Hiszpanji.

Zmarł w kilkanaście lat potem, niewidomy, w skrajnej nędzy i samotny.

S. K.

Olbrzymi krach w Berlinie

Przed domem towarowo-zastawniczym Salomona Bergmana, który ogłosił nie wypłacalność, gromadzą się ciągle liczne rzesze poszkodowanych klientów.

PLUIE
de FLEURS

Parfumerie
Sach
WODY KWIASTOWE
PERFUMY, PASTY
I MYDŁA

ZADAC • WIEDZSZORZ • DITICH
PARFUMERZACH

Cudowny zapach!

Wspólnika

z kapitałem od 2—3000 dolarów poszukuje się do fabryki bielizny istniejącej od 20 lat. Oferty sub „2000 dolary” do admin. „Głosu Polskiego”.

536—2

LEICHERNERA 1001 Kąpiel smukłości.

Smukła Linja

to najważniejsze zagadnienie dzisiejszej doby. Wyjazd do Karlsbadu lub Marienbadu jest już zbyt późny, gdyż firmie L. Leichner udało się wynaleźć doskonały dodatek do kąpeli, który się zwie

Leichnera 1001 Kąpiel smukłości.

Srodek ten nie zawiera żadnych dla zdrowia szkodliwych składników, a temsamem wykluczone są wszelkie ujemne działania na serce lub nerki. Preparat ten działa pobudzająco wyłącznie na komórki, a w szczególności na całą powierzchnię ciała. Czynność gruczołów tłuszczowych i skórnych wzmacnia się, co powoduje obfite wydzielanie tłuszczu i chemiczny proces w komórkach ciała.

Już po pierwszej lub drugiej kąpeli, zauważa się znaczny ubytek wagi. Kąpiel smukłości ma jeszcze drugą, godną uwagi zaletę, że odmładza skórę, czyni ją śnieżnie białą i delikatną, a ponadto wywiera na cały organizm odżywiający wpływ, który się objawia w zmóej energii w codziennym życiu.

Używać dwóch do trzech kąpeli tygodniowo.

Dla osiągnięcia pożądaney linii, potrzeba 20 kąpeli. Niechaj każdy spróbuje, a będzie zachwycony działaniem kąpeli smukłości.

Wszędzie do nabycia.
Cena za Kąpiel Zł. 4.50.

L. Leichner

Paryż, Neuilly 16.
Rue d'Orleans

ŁÓDŹ

„HOTEL POLONIA-PALACE”

GRUNTOWNIE ODNOWIONY
Cena jednolita Zł. 8 dz.

Elegancka bielizna damska

Niegdyś pani moda interesowała się tylko sukniami i okryciami, obecnie zajmuje się również troskliwie bielizną.

Damskie dessous które kiedyś miało stałe jednakową formę i przybrania, obecnie zmienia się tak samo szybko, jak suknie. Dessous przystosowało się do naszych szat zewnętrznych; przecież pod naszymi krótkimi i wąskimi sukienkami, możemy tylko nosić taką bieliznę, która zajmuje jaknajmniej miejsca.

Stąd naturalnie wynika również i to, że odrzuciliśmy zupełnie materiały z których kiedyś nasze matki i babki robiły sobie najelegantszą bieliznę.

Miejsce płócien i materiałów bawełnianych zajęły delikatne i cienkie batysty i opale, i najładniejszą i najodpowiedniejszą na bieliznę crepe-de-chine'a, która wcale nie jest mniej praktyczna od batystu.

Formy koszul, majteczek i kombinacji są z roku na rok prostsze i mniej skomplikowane, za to ozdabianie ich jest coraz elegantniejsze.

Koronki lub aplikacje — lub obydwie ozdoby razem — są obecnie najmodniejszym przybra-

niem bielizny, towarzyszyć im mogą wąskie, delikatne, szyte lub tylko przyprasowane, zakładeczki.

Bielizna, którą dziś pokazuje-
my na rysunku, naszym czytelnikom, odznacza się elegancją i

dobrym smakiem.

Pierwszy model (a) przedstawia

crepe-de-chine'y, — ozdobione kremowymi koronkami.

Drugi model (b) — tak samo koszulka z bardzo szerokimi majteczkami — uszyta jest z najlepszego gatunku opalu.

Ozdobą tego modelu są zakładki i piękna koronka; ramiączka zrobione są z jasnego, kolorowego jedwabiu.

Trzeci model (c) wyobraża kombinację, składa się z gładkiej części górnej i plisowanego dołu. Również i tu ozdobą są koronki i jedwabne ramiączka.

Ze wszystkich naszych części garderoby jedna tylko zachowała dawną długość, a jest nią nocna koszula.

Rysunek ostatni (d) przedstawia nocną koszulę z białej crepe-de-chine'y, ozdobioną białymi koronkami. (w)

Przy rozmaitych niedomogach, naturalna woda gorzka Franciszka Józefa, działa przyjemnie i znacznie zmniejsza te dolegliwości, często nieraz mała ilość działa już pewnie. Prace lekarzy ginekologów jednogłośnie stwierdzają łagodne działanie wody Franciszka Józefa, która nadaje się do delikatnego stroju kobiecego

Niewidoczne szczegóły

Głowa i nogi eleganckiego gentlemana.

Piękne drobnostki

Nasze eleganckie panie noszą kombinacje z najdroższych materiałów, ozdobionych drogimi koronkami, lub delikatne koszulki z szerokimi majteczkami z tego samego materiału i z tą samą koronką.

Jak piękne może być takie połączenie, wykazuje nasz mały rysunek.

Obie sztuki bielizny, są z crepe-de-chine'y z odznaczają się piękną linią. (w)

Dr. St. Bibergal
Moniuszki 11 tel. 63-22
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 8-10 rano i 5-8 wiecz.

W nocną koszulę, którą widzą nasze czytelniczki na rysunku, wrobiona jest niezwykle elegancka koronka.

Model ozdabiają pozątem delikatne zakładki i kilka subtelnego motywów.

Czepeczek przybrany jest sze-

roczą wstążką i powiewną koronką, która na uszach tworzy wydłużone zęby, czepeczek zdobią waziatki riuszki.

Eleganckie domowe pantofelki na wysokich obrasach zrobione są z czerwonego aksamitu i jedwabnego brokatu. (w)

Tak wyglądał tegoroczny król nicejskiego karnawału. A jak będzie wyglądał król karnawału łódzkiego?

W poniedziałek, dnia 20 b. m. w Sali Filharmonji
Gała Łódź spotka się na

Wielkiej Reducie Prasy

p. t.

„Pożegnanie Karnawału”

Niebywałe atrakcje i niespodzianki! Kaczki! Gongiłka!
Król Karnawału! Nagrody! Tabor cygański i t. p. i t. p.

Początek o godz. 10 wiecz.

Sfrój balowy, wieczorowy, kostjum, lub domino.

Cena biletu 8 zł. Dla urzędników państwowych i oficerów bilety ulgowe w cenie zł. 4,00.

DLA PIĘKNYCH PANI

Życie kobiety japońskiej

Wciąż jeszcze gejsze 200 tysięcy japek żyje oficjalnie z prostytucji

Japonka jest najbardziej kobiecą ze wszystkich kobiet świata; urodziła się, aby się podobać, służyć i śmiać; podobna do kwiatu i przesadnie słodka...

Istnieje pewna ilość bardzo wykształconych, postępowych japek, które razem z mężami bywają w towarzystwach i biorą udział w ich życiu...

tom, wywołana jest przez gejsze, które boją się, iż utracą swój wpływ. Gejsze mają dość siły, aby wpływać na rząd i przeprowadzić propagandę w prasie...

Ślubowi następcy tronu towarzyszy niezwykle pompatyczna etykieta

Wiemy o tem, że w Japonii wszelkie przygotowania do oficjalnych uroczystości trwają bardzo długo; np. potrzebowano całego roku na to, aby urządzić pogrzeb zmarłego mikada z przepisaną pompą.

dzenia stoi znacznie niżej od księcia. Ojciec jej, Tsuneo Matsudaira, jest coprawda japońskim posłem w Waszyngtonie, lecz nie ma on tytułu szlacheckiego...

Przyjęta na dworze

W jaki sposób francuska staje się przez szachy markizą japońską

Markiz Hiro-Hito, kuzyn cesarza Japonii, studiował przez dwa lata w Paryżu prawo narodów.

Markiz był najpiękniejszym uczniem paryskiej szkoły praw i całe dni przepędzał w rozmaitych księgarniach. Często bywał również w ministerstwie spraw zagranicznych...

Życie towarzyskie na tle olimpiady

(Specjalna służba korespondencyjna „Głosu Polskiego“)

St. Moritz, w lutym. Kto nadstawia uszu, ten odbija sobie koszt. W babilońskim zgietku rozmów jeden próbuje przewyższyć drugiego...

— Tam znów słyhać rozprawę o modzie: — Nosi się tu męskie ubrania, do tego pół-butę ze surowej skóry z podwójną podeszwą i wełniany krawat...

— Moc rozmaitych sztucznych ozdób. — Mówi się otwarcie: — Perły księżniczki są prawdziwe, lecz nosi ona codziennie te same, — a my posiadamy taką różnorodność sztucznych klejnotów...

MOTORY KABLE I PRZEWODNIKI ŻARÓWKI, ODKURZACZE. WSKAZUJE MATERIAŁY ELEKTROTECHNICZNE. FERRO-ELEKTRICUM

Dr. med. S. Niewiażski. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Przyjmuje od 5 do 9 wiecz. Sienkiewicza 34, tel. 59-40. 29-5

Wasz akumulator winien być starannie pielęgnowany. Akumulatornia RADIO-LLOYD. Przejazd 8, tel. 58-88.

GONG w lokalu Kinoteatru „Luna“ pod kierownictwem Walerego Jastrzębca.

Wobec kolosalnego powodzenia! Na ogólne żądanie Tylko dziś! Kochanie! zdejm maskę! Wielka rakietka karnawałowa w 14 częściach. Starskiego, Dr. Pietraszka, Nela, Szer-Szenia, Sygietyńskiego i Jastrzębca.

Pod hasłem: najwyższy gatunek towaru, za najniższą cenę

Ceny niższe
od 10% do

50% do d. 1
marca r. b.

firma HENRYK

PFEFFER Piotrkowska 111

PALTA — Kapelusze, obuwie, galanterja

Czas Krótki — Radzimy spieszyc!

Przyjmujemy weksle Kupieckie od zł. 100.—

Odbiorniki typu

RATHE- RADIO

o 3, 4 i 6 lamp odznaczają się selektywnością, czystością tonu, — zasięg fal bez wymiany cewek od 200 do 3000 m. jako —

Szlagier sezonowy

1-lampowy aparat zł. 65, 2-lampowy zł. 115, 3-lampowy zł. 140
Odbiera prawie wszystkie Stacje Europejskie na duży głośnik
Komisowa sprzedaż F. EPSTEIN, Narutowicza 18, tel. 13-73

Ofiary kwasu moczowego

Podagra
Otyłość
Reumatyzm
Arterio-
Scleroza

polecany przez
Profesora
Lancereaux
byłego Prezesa
Akademii
Medycznej

Zatruty kwasem moczowym, torturowany bólami, może być uratowany tylko przez

10454-4

URODONAL

Ponieważ URODONAL rozpuszcza kwas moczowy.
Generalna Reprezentacja Warszawa, Fredry 4, telefon 75-55.
Prawdziwy URODONAL tylko z polską i francuską etykietą
Ządać w aptekach i składach aptecznych.

Tańców Nowoczesnych

WYUCZA

Zygmunt HENRYKOWSKI

Cegielniana 57, tel. 68-43.

Nauka w kompletach i oddzielnie.

Ladnie napisany list tylko na oryginalnej angielskiej taśmie i kalce

„SWALLOW“ (Jaskółka)

Swallow Mnf. Compang L. t. d. London
Zastępca: Edward Teletyki

Piotrkowska 48, tel. 10-63.

POTRZEBNY

kierownik

TECHNICZNY

z fachowością przydy dla wyrobów dzianych i trykotażowych ze znajomością raszelmazyny (links-links) i zakardowych.

Oferty Sub. „Kierownik“ do admn. niniejszego pisma.

? Płynny Jedwab

Zbawca przeciwko spandaniu oczek w pończochach i w innych wyrobach dzianych.

Ządać wszędzie!

Zgłoszenia hurtowe
tel. 46-91.

KLINIKA położniczo-chirurgiczna

D-rów med. Szarlotty Eigerowej, Reitler-Kurjańskiej, Michała Kantora i J. Bauma
Łódź, Ogrodowa Nr. 10. Tel. Nr. 13-57.

I i II klasa.

Ambulatorjum, 788-2

Instytut Tańców Nowoczesnych

Henryka Henrykowskiego (Wschodnia 57)
Lekcje prywatne Gdańska 9. Tel. 66-93.

Gruntownie nauczać w krótkim czasie wszystkich tańców najnowszych oraz ostatniego szlagiera sezonu S'low-Foxtrott.

Lekcje w grupach i pojedynczo w asystencji wybitnego mistrza z zagranicy p. BRUNO MATHA.

DR. PRYBULSKI

Choroby skórne i weneryczne

Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) promieniami Roentgena. Przyjmuje od 9-2 i od 4-8. Dla pań od 4-5 oddzielnia poczekalnia. Zawadzka 1A i, tel. 25-83.

DR. med. H. SZUMACHER

Choroby skórne i weneryczne

przyjmuje codziennie od godz. 6-8 po poł., w niedzielę i święta od 11-12. 6-go Sierpnia 1. (Benedykta). Tel. 43-62, 67-2

DR. med. LAJCHTER

Choroby skórne i weneryczne

Konstantynowska 9, Tel. 49-66. STOMATOLOG Chor. szcęk, dziąsel, podniebienia, zębodółów i t. p. Od 11 pól do 5. W niedzielę i święta 10-12.

DR. med. Szymanski

Choroby skórne i weneryczne

Piotrkowska 17, Tel. 7-15. Akuszerka i choroby kobiece. Przyjm. od 3-5 i 7-8 pp.

DR. med. Ludwik Falk

Choroby skórne i weneryczne

Nawrot 7, Tel. 28-07. Przyjmuje od 10-12 i od 5-7.

Lekarz dent. ZOFJA Bielakowska

z Warszawy przyjmuje Kilińskiego 113 (Nawrot 41, telefon 43-27) od g. 10-1 i pół i od 4-7 wiecz. Resekcje, Replantacje, Leczenie dziąseł i zębów i t. d. Winda czynna.

Posiadacze rowerów!

Wszelkie ramy niedogodne, niemodne, przerabiam na najnowszy fason, lub zamieniam. Odświeżanie, reperacje, niklowanie, części składowe po najniższych cenach. Wykonanie solidne.

L. TALER, Główna 36. Tel. 50-42

Masowy wyrób kierowników, widełek i ram, szwajcowanie na poczekaniu wszystkich metali i aluminium.

SZWEJSOWANIE

połamanych, wytartych części maszyn gospodarczych, oraz maszyn fabrycznych, samochodowych i rolniczych, na poczekaniu po cenach niskich

L. TALER, Główna 36. Tel. 50-42

Uwaga: Wyrób aparatów i palników do spawania oraz reperacja takich.

Cement

wagonowo i beczkowo

Gips

Najtaniej zakupić można w firmie A. Goldman, Łódź
Kantor: Piotrkowska 130, tel. 2-92.
Skład: Konstantynowska 112, tel. 24-11

Zakład leczniczy (metody fizyczne)
Dra A. Sztajnerga
ul. 6-go Sierpnia 3, tel. 4-91.
Godziny przyjęcia 10-1 i 4-7.
Leczenie i rozpoznawanie promieniami Roentgena, leczenie diatermiami, lampą kwarcową, soluxem, gimnastyką ortopedyczną, masażem, elektrycznością, skrzywienia kręgosłupa, choroby nerwowe, serca, mięśni stawów, włosów, skóry etc.

NAPISZ DO MNIE!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, — przyjdź osobiście lub napisz do psychologa Szyllera-Szkolnika, autora prac naukowych, redaktora pisma „Swit“. Nadeślij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby (doś Twoi zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz od ludzi, z którymi się łączysz). Zakomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny, a otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania, jak również horoskop słynnego medium Mille Ewigny. Wszystkim Czytelnikom „Głosu Polskiego“ szczegółową analizę wysyła się po otrzymaniu złotych 5.— (zamiast zł. 5.—), można znaczkami pocztowymi, ml. Osobiście przyjmuje 12-7, Protokóły, odezwy, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy, Warszawa-Psycho-Gratolog Szyllera-Szkolnik, Redakcja „Swit“, Nowowiejska 32 m. 6, róg Marszałkowskiej.
Ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu. 757-1

Niebezpieczny pocałunek

Dramat w 8-miu aktach.
Nad program???

Następny program:
Zmartwychwstanie
W poczekalniach kina codziennie do godz. 22 audycje radiofoniczne.

Wiedeński Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej).
Tel. 1826 Dojazd tramwajami 16 i 10
Od wtorku, dnia 14 do poniedziałku dnia 20 lutego 1928 r. włącznie
Dla dorosłych! Dla dorosłych!

Zona Faraona
Dramat w 10-ciu aktach
W rolach głównych: E. JANNINGS, H. LIEDTKE, D. SERWAES, L. SALMANOWA, A. BASSERMAN, P. WEGENER.
Dla młodzieży! Dla młodzieży!

gdzie najtaniej nabyć BENZYNE samochodową? OLEJ samochodowy?

Tłuszcz „TOVOTTE“?
Naftę, wszelkie oleje maszynowe, ameryk. biały olej wazelinowy, smary do wozów i t. p. produkty?
TYLKO
we Firmie A. GOLDMAN w Łodzi
kantor: Piotrkowska 130, tel. 2-92
skład: Konstantynowska 112, tel. 24-11

Gabinety KOSMETYKI Lekarskiej
D-ra MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6 m. 3, telefon 43-63.
Chor. skóry i włosów. Leczenie defektów cery, Specjalne masáže twarzy i ciała. Masáže odtłuszczające. Usuwanie włosów elektrolizą. Lampa kwarcowa, Elektroterapia, Soliux. Godz. przyjęcia od 10-5. Dla pań od 2-4.
Nowootworzony dział chirurgii estetycznej i dział fizykajnej terapii pod kierownictwem chirurga D-ra Z. LEWINSONA, w godz. przyj. od 12-2. 7591

„REKTYFIKACJA WARSZAWSKA”

POLECA ZNANE OD WIELU LAT: WODKI • LIKIERY • WINA OWOCOWE I MIODY

Długoletnia gwarancja!

Niniejszem podaje się do wiadomości Sz. Klientów, iż z dniem 1 lutego r. b. został otwarty

Skład Mebli p. f. „MEBLOPOL” przy ul. Zielonej 6, tel. 33-71.

Własny wyrób!

i poleca stale na składzie SYPIALNIE, JADALNIE, GABINETY i MEBLE POJEDYNCZE od najskromniejszych do najelegantszych.

Przystępne! Ceny

ZAWIADOMIENIE.

Dogodne warunki!

TARGI LIPSKIE

są największą w Europie rewją wzorów i najkorzystniejszym na świecie rynkiem zakupów. Więcej niż 1600 grup towarów z wszystkich gałęzi przemysłu będzie reprezentowanych. 10000 wystawców z 21 krajów zaprezentuje ostatnie zdobycze swej produkcji.

Targ ogólny od 4 do 10 marca 1928. Wielki Targ Techniczny i Budowlany od 4 do 14 marca. Targ Włókienniczy od 4 do 7 marca. Targ na Obuwie i Skóry od 4 do 7 marca.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje **Urząd Targowy w Lipsku** oraz **Przedstawiciel na Polskę WŁADYSŁAW GLAZER** w Warszawie, Al. Jerozolimska 41. Tel. 230 55.

Dr. Sołowiejczyk

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych przeprowadził się na ul. Piotrkowską 99. Tel. 44-92

Przyjmuje od 11-4 p. p. i 8-9 wiecz. Panie od 5-4 p. p. 957-9

Dr. med. J. Silberström

Choroby skórne i weneryczne. Usuwanie szpecących włosów elektrolizą. Leczenie sztucznym słońcem wyżynowym. Przyjmuje od 5-6 i 7.30-9. Niedziela od 9-1

Dr. med. Zygmunt Datyner

Urolog. Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 1-2 i od 5-8 w. Piramowicza 11 dawn Oleńska. Tel. 48-95.

Dr. med. Zeligsonowa

6-go Sierpnia 1 (rón Piotrkowskiej) Akuszerka, chor. Kobięc, weneryczne (wyścześnie u kobiet) porady dla Kobię ciężarnych 11.30-1.50 i 3-5. niedz. i święta 3-5. inne godz. po porozumieniu. Tel. 43-62

DoKtór Wolkowski

Zachodnia 57 (Cegielniana 19) tel. 37-70 Choroby skórne i weneryczne. Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od godz 1-2 i od 4-8 w niedziele i święta od 11-1. Dla pań od 4-5.50 Oddzielna poczekalnia

Dr. med. S. Neumark

Choroby skórne i weneryczne. Moniuszki 5 Przyjmuje od 11-2 i od 7-8. Panie od 3-4

DR. MED. RAPEPORT

Pr. Narutowicza 25 Dzienna telefon 44-10 Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 1-2 i 4-8 w.

Zabawki

w wielkim wyborze, również samochody, rowery, drezyny, mebelki dziecięce, wózki dla lalek, mnóstwo gier towarzyskich poleca po cenach najniższych UWAGA! Klika lalek na miejscu

„Raj Dziecięcy”

34 ul. Narutowicza 34

„MAGAZYN MEBLI”

Zjednoczonych Stolarzy i Tapicerów

Spółdz. z ogr. odp. w ŁODZI, Narutowicza 45

Posiada na składzie kompletne urządzenia mieszkań od najskromniejszych do luksusowych jako to: urządzenia pokoi sypialnych, stołowych, gabinetów, salonów, kuchni, meble klubowe, biurowe, zyrandole, ample, obrazy i t. p. — jak również przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie wewnętrznej architektury.

Zarząd.

FILETY Atelier Przemysłu Artystycznego HAFTY

Łódź, ul. Piotrkowska 79, front 1 piętro Wykwintna damska bielizna

Story, Kany, Serwety Koralikowanie wieczorowych sukien. Białe i kol. Chustki Szale

Kasyno Sopot (Zoppot)

Przez cały rok otwarte
Roulette Baccara

Informacji udziela Biuro Ruchu Kasyna w Sopocie.

Hotel-Kasyno

OTWARCIE!

Najnowszy komfort / Ciepłe kąpiele morakie / Idealne potężne z widokiem na morze / Cena pokoi pocz. od 6 guld. Centralne ogrzewanie / Międzynarodowa usługa.

Wszelkie informacje oraz

Ogłoszenia

do wszystkich gazet

przyjmuje Pierwsze w Polsce

Biurowo Informacji Prasowych

„BIP”

Piotrkowska 93, front. Tel. 20-62.

Kino-Teatr

MIMOZA

ul. Kilińskiego 178

Dziś i dni następných!

Wszecshwiatowej sławy arcydzieło

AL. DUMASA na ekranie p. t.

Dama Kameljowa

(Królowa półświatka).

Role główne kreują:

Norma Talmagde, Gilbert Roland i inni.

—Nast.— program: „Noc miłości” czyli „Prawo pierwszej nocy”

Początek w dni powszednie o godz. 5-ej po poł., w sobotę o godz. 4-ej, w niedziele i święta o godz. 2-ej po poł.

Institut de Beauté

Anna Rydel

(Diplomee de l'Université de Beauté „Cedib” Paris) Cegielniana 19, m. 8. tel. 68 02.

Choroby skóry i włosów. Usuwanie zmarszczek, brodawek, piegów, wargów i wszelkich defektów cery. Specjalne masażę twarzy i ciała. Masaże odżywcze. Usuwanie włosów elektrolizą. — Elektroterapia Solux. Przyjm. od 10.00 do 8.00 wiecz. Ulgi dla pracujących 0002

GRANULKI RUSZYANA
Poleca lekarz
KASZLU
PUSZCZNOŚCI I CHRYPKI
A. P. KOWALSKI WARSZAWA

Dla dzieci

WAGROWIECKIE PŁATKI OWSIANE

idealnym, lekkostrawnym i treściwym pożywieniem. Oddziałuje dodatnio na: rozwój mięśni i kości, przyrost wagi, trawienie, ułatwiają zębkowanie etc. Przez lekarzy ogólnie zalecane! Znać na nazwę „Wagrowieckie” WYSTĘPIĆ DO NABYCIA!

Kino Spół. Prac. Państw. Sienkiewicza 40.

Od wtorku, dnia 14-go lutego do poniedziałku w.

„Król Dancingu”

(Mężczyzna, któremu się płaci)

Wielki dramat erotyczny w 8-miu aktach, podług zapisów policji

Wiedza od roku 1914 po dzień dzisiejszy.

Rekiny powojenne i ich ofiary — Arcyksiążę piatym tancerzem. — Oryginalne zdjęcia pałaców wiedeńskich. — BOGAJA WYSTAWA REWJE I DANCINGI.

W rolach głównych: Anna Ondra i Bruno Kastner.

ANONS! Następný program **Widmo Louvru (Belfegor)**

Początek w dni powszednie o g. 3.30, ostatni seans o 9.30. W soboty, niedziele i święta o godz. 2.30 po południu.

Na 1 szych seans w dni powsz. oprócz sobót od g. 4 do 5, w soboty, niedziele i święta od 2.30 do 3.30 ceny miejsc po 50 i 30 gr.

Krem Olympia na udeistnienie twarzy i

Periodont poleca laboratorium przy aptece —

ST. BARTOSZEWSKIEGO

Łódź, Piotrkowska 164, tel. 715. 4689-

Podmaistrzy
(vorrichter)
z dobrymi świadectwami na Krosna
angielskie i jedwabne może się
zgłosić do firmy
Józef Krotoszyński
Piotrkowska 104. 523—2

POLO
ŚWIECE
STEARYNOWE
domowe i kościelne.
Zadanie wszędzie

Ważne dla wszystkich!
Na raty:
Ubiory damskie i męskie tylko
na obstałunek. Własna nowo-
czesna pracownia. — Obsługa
solidna. — Wykonanie punktu-
alne. — Ceny umiarkowane.
A. BERGER, Południowa 6.

Dr. med.
Grzegorz Rozenberg
Choroby wewnętrzne
Spec. chor. żołądka, kiszek i wątroby.
Gdańska 44 (Długa) telefon 24-44
przyjmuje od 1 — 2 i od 7 — 9 wiecz.
Niedziela od 9 — 1.

MIESZKANIA
SKLEPY i LOKALE
oraz
Pokoje umeblowane
Poszukuje i poleca
Biuro Agenturowe „POLRUCH”
Piotrkowska 38 tel. 41-01

Lekarz-dentysta
E. Haberfeld
Andrzeja 2 tel. 35-43
Gabinet czynny 10—1 i 3—7.

Wszelkie zamówienia
na otomany, fotele klubowe, kozetki,
krzesła, materace i t. p. przyjmuje
N. DUNKIELMAN,
20 ZAWADZKA 20
Na żądanie na spłatę!

Uwagze Szan. Pań!
Z dn. 17 lutego b. r.
ZOSTAŁ OTWARTY
przy ul.
PIOTRKOWSKIEJ 80
TELEFON 4-76
Towarów Włókienniczych
p. f.
A. BRENER
Stale na składzie w największym wyborze:
JEDWABIE
WEŁNY
BAWEŁNY i
FIRANKI
Ceny konkurencyjne.

POSZUKIWANE
MIESZKANIE
5-6 pokojowe ze wszelkimi
wygodami, w części miasta
między Nawrot — Zamenhofs a
Górnym Rynkiem.
Zgłaszać się telefonicznie Nr. 37-32, albo
osobiście Kątna 6. 1406—2

Pomocnik kierownika
apretury bawełnianej posiadający wiadomości w wy-
kończaniu towarów bawełnianych, w bielniku i mer-
ceryzacji poszukiwany natychmiast.
Oferty składać w redakcji pod „K. B.” 1524—2

MOTORY
Elektr. na wszelkie wielkości i obroty. Sprzedaż i zamiana.
NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO.
WARSZTAT REPERACYJNY, naprawa i PRZEWIJANIE.
Inż. J. Reischer i S-ka Południowa 28. Tel. 30-00

Ostatnie 10 dni!
Likwidacja magazynu
Piotrkowska 100
300 wlosennych i letnich
300 palet i garniturów męskich
500 ubiorów dzieciennych
1000 damskiej i męskiej bielizny
100 kolar, kocy, pończoch i skarpetek
100 sukien z jedwabiu, rypsu
i popeliny.
Juljusz Rozner,
Łódź, Piotrkowska 100

Doktor
L. Poznański
Choroby wewnętrzne.
Sienkiewicza 22, tel. 63-62. Przyj-
muje od 6—8. 1212—22

Dr. med. Z. RAKOWSKI
specjalista chorób uszu, nosa, gardła
i płuc.
KONSTANTYNOWSKA 9, Tel. 27-81
Przyjmuje od 12—2 i 5—7

KURSY KOSMETYCZNE
Dr. MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, m. 3.
Masaże, Pielęgnacja twarzy, ciała i wło-
sów. Po ukończeniu kursów wydaje się
świadectwo. Zapisy codziennie. 365-6
Potrzebna inteligentna
fretanka
do 5-cioletniego dziecka może być
na przechodnie. Zgłaszać się
Piotrkowska 10, m. 5 od 1—3 pp.

ŁADNIE i PRĘDKO
pisać uczy
Kaligraf L. BERMAN
oraz poprawia wszelkie brzydkie
charaktery pisma w ciągu 15 lekcji.
Zawadzka 18, front, 1 p.

Kreutzszpulmaszynie
kupię zaraz.
Oferty do „Gł. Polskiego”
sub. W. Z. 1502—2

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia drobne licza się po 10
groszy za wyraz. Pierwszy wyraz
liczy się podwójnie. Najmniejszą
ogłoszenie 50 groszy.

Ogłoszenia dla poszukujących pracy
bez względu na ilość wyrazów
kosztują 75 groszy, dla ofiarujących
1 zł. 50 groszy.

NAUKA WYCHOWANIE

DO KOMPLETU
frelbrowskiego i przygotowawczego
przyjmuje jeszcze kilkoro dzieci od lat
4-7 Wiadomość: Zakątna 85 m. 5,
między 3-5 pp. 1568—1

WYKWALIFIKOWANY
nauczyciel koresp. udziela lekcji, pom-
oc w nauce, postępy szybkie, mie-
sięcznie 25 zł. 6-go Sierpnia 32, m. 5
pr. of. I p. 1482—2

STUDENTKA
poszukuje korepetycji, lub jakiegokol-
wiek zajęcia biurowego.
Oferty sub. „T. S.” 1527—5

STUDENT
wyższego semestru udziela lekcji i ko-
repetycji. Zapóźnionym metoda skró-
cona. Przygotowuje do egzaminów.
Gdańska 25, m. 2, front, I piętro. 1570—2

DONIESIENIA ROZM.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADE?
Musisz ukończyć kursa łachowe kore-
spondencyjne prof. Sekulowicza, War-
szawa, Żorawia 42, kursa wycząg
listownie: buchalterji, rachunkowości
kupieckiej, korespondencji handlowej
stenografji, nauki handlu, prawa, kal-
igrafji, pisania na maszynach, towaro-
znawstwa, angielskiego, francuskiego,
niemieckiego. Po ukończeniu świad-
ectwo. Zadajcie prospektów.

Prenumerata
miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wy-
nosi w Łodzi zł. 4.50, za odnośnienie — 40 groszy; z prze-
syłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

ZGUBIONO
wexsel na zł. 50 — płatny w Łodzi
15-go lutego, wystawiony przez A. B.
Gierfinkla na zliczenie A. Szpiro, Na-
wrot 39. Uczciwy znalazca zechce
oddać znalezione wexsel pod adresem:
Nawrot 39, Szpiro. 1525—5

WILLA
4 pokoje, weranda, duży ogród opar-
kaniony okolica lesista odnajmę zaraz.
„Swoboda” Administracja „Głosu”
1551—2

PRZYJMUJE
wszelkie roboty pończosznicze oraz
nadrabianie, nabieranie spuszczonego
oczek i wszelką reperację cienkich
jedwabnych pończoch. Sklep pończo-
szniczy, Piotrkowska 190. 1518—1

DZIECKO
jednoroczne do oddania na własność,
chłopczyk blondynek niebieskie oczy
niechrzczone, Słowiańska 18 m. 14.
566—1

LEKCJE MUZYKI
na skrzypcach, mandolinie i gitarze oraz
teorii muzyki. Opłata niska. Zielona
№ 25, m. 24, III p. 1552—1

MATRYMONJALNE
Pośrednictwo. Adresować: Kon. Łódź
skrytka 479. 1546—1

KUPNO i SPRZEDAŻ

PIWIARNIA
do sprzedania w dobrym punkcie przy
rynku. Wiadomość w Administracji.
1557—1

OSTATNIE
kilka placów z rozparcelowanego gruntu
w Kątach przy przystanku tramwa-
jowym Łódź-Aleksandrów do sprzedania
Informacje: Chajmowicz, Pańska 15.
1567—1

PLAC ŁADNY
ogrodzony 2 km. od Zakowic, zalesio-
ny (3 morgi) zaraz do sprzedania
Blizszych wiadomości udziela woźny
gimnazjum J. Aba, Zielona 10, 87—1

SKLEP
spożywczy z ładną wystawą, pokojem
i kuchnią sprzedam, Grabowa 24. Po-
średnicy pożądati. 1556—1

KASA
ogniotrwała duża nadająca się do ksiąg
buchalteryjnych jest do sprzedania.
Łódź, Słowiańska 31. 1545—5

Nowości! CUKRY DESEROWE
w WYBORNICH GATUNKACH
Pischinger'a
SPRZEDAŻ: **Nawrotowicza 2.**

SKLEP
spożywczy z pokojem i kuchnią sprze-
dam zaraz. Rzgowska 15. Pośrednicy
pożądati. 1529—1

OKAZYJNIE
do sprzedania różne meble. Powód:
likwidacja mieszkania: Krucza 6, m. 8
1522—1

OKAZJAI
Do sprzedania krótki — torpedian.
Wiadomość: Nawrot 57, Goczyńska,
1517—5

LOKALE i MIESZKANIA

2 POKOJE
z kuchnią z częściowym umeblowaniem
oddam tanio, ul. Napiórkowskiego 7
dozorca wskaże. 1544—7

ZAMIENIE
2 pokoje z kuchnią (wszelkie wygody,
centrum na 5 pokój z wygodami.
Oferty sub „Stoneczna” do administ.
„Głosu”. 1499—5

POKOJU
poszukuje spokojna samotna osoba.
Oferty sub „Mira”. 1521—1

POKOJE
Umeblowane poszukuje i poleca Biuro
Agenturowe „Polruch” Piotrkowska 53
telefon 41-01. 1094—4

DO WYNAJĘCIA
1 lub 2 pokoje umeblowane w centrum
miasta pierwsze piętro front z od-
dzienym wejściem, nadające się na bio-
ro, lub dla lekarza, adwokata. Oferty
składać w redakcji pod lit. „B” 69—3

:: GIEŁDA PRACY ::

RUTYNOWANA
stenotypistka niemiecka, władająca
językiem polskim, obeznana z wszelką
pracą biurową poszukuje posady z dn.
1. III b. r. Oferty sub „A. B. 200” do
adm. pisma 1565—1

CHŁOPIEC
potrzebny do slusarni mechanicznej
Piotrkowska 44. 95—1

PRZYJME
2 panienki do bezpłatnej nauki dywa-
nów perskich. Informacje od 10—12,
Magistracka 20, III p. Cygie. 595—2

MAMKA
z dobrym i świeżym pokarmem z pro-
wincji poszukuje posady. Wiadomość:
Szkołna 25, 4 piętro 1528—2

POSZUKUJE
samodzielną sprzedawczynię i kasjerkę
z kaucją zł. 1.500 Oferty sub „Naty-
chmiast” do Administracji „Głosu” 65—1

Ładnie tańczyć
w ciągu 6 lekcji bez
względu na zdolności
gruntownie wyucza prywatnie rytuno-
nowany mistrz tańców.
Informacje: ul. Skwerowa Nr. 7, m. 9.
I piętro prawe wejście od 3—8 pp.
Uwagi: Charlestona zarówno Walca u-
dzielam całkowicie w ciągu 5 lekcji
bez względu na uzdolnienia.

Poszukuję

uczciwego pracowitego człowieka
jako dozorcę domu i do robót
domowych.
Pierwszeństwo mają bezdzietni
Oferty sub. A. A. 50 do „Głosu”

„ZBRODNIA STARCÓW“

Victor Meric: „Le Crime des Vieux“

Sprawowanie rządów państwa jest jednym z najtrudniejszych zadań, jakimi życie i rozwój cywilizacji obarczyły człowieka.

A ponieważ doskonałości w wykonaniu nie osiągają nawet zadania łatwiejsze, łatwo wystawić sobie, jak wielu zarzutem otwierac musi pole owa dziedzina działania, w której rzeczywistość dokonana najbardziej odbiega od ideału, wymarzonego w duszy. Żadnej też postaci działalności ludzkiej nie towarzyszy tak nieustanny i powszechny chór krytyki, narzekania i skarg, jak właśnie działalności polityków, mężów stanu, sterników nawy państwowej.

Jeśli w dziedzinie literatury i sztuki powstają niekiedy dzieła pomnikowe, wobec których krytyka składa broń opozycji i zastyga w niemej postawie zaparczenia i podziwu, to sztuka rządzenia takich momentów tryumfu nie zna.

Za rydwanem jej najświetlejszych powodzeń wlecze się zawsze jakiś orszak opozycji, czyjś głos niezadowolonia i szemrania.

Ogół społeczeństwa nie chce pogodzić się z niedoborami, upodlegającymi każde dzieło ręk ludzkich, a założonymi w samej naturze ludzkiej i z nieuśmierzoną uporem wszystkie niedole swe, wszystkie krzywdy społeczne, wszystkie braki i cierpienia zbiorowe kładzie na karb złej woli i nieumiejętności tych, którzy rządzą państwem.

Ideał rządu — w mniemaniu po spolitego ogółu — przedstawiałby się jako rodzaj areopagu, złożonego z mędrców, najwyższą posiadających wiedzę, niedostępną zwykłym słabościom, wzmiesionych nad burze zwykłych ludzkich żądz i namiętności.

Jak spisałyby się w praktyce ta ki rząd mędrców, historia, na szczęście, nie dała nam poznać, i nie nie wróży, abyśmy dobrodziejstw jego zakosztować mieli w bliższej lub dalszej przyszłości.

Co najwyżej, od czasu do czasu, epizodycznie i na okres krótki, historia rządy tego lub owego kraju składała w ręce osobników, powszechną otoczonych czcią za swą mądrość i uczoność: w ręce filozofów, jak Marek Aureljusz, lub wieszczów, jak Lamartine.

Wszelako rządy tych jednostek wybranych nie usprawiedliwiły oczekiwań z wyobraźni ich łączonych: cesarz Marek Aureljusz przeszedł do historii, jako najkrwawszy prześladowca chrześcijan; Lamartine zaś, postawiony na czele republiki francuskiej, zdumiał świat swoim niedoświadczeniem.

Lecz może wybrańcy ci zawiedli swoich obywateli dlatego, że nie posiadali godnych siebie współpracowników?

Ponieważ historia na pytanie to nie daje i dać nam nie może odpowiedzi, przeto lukę tę posta-

nowi! wypełnić utalentowany powieściopisarz Wiktor Meric, do powiadając obrazami fantazji, to, czego nie dopowiedziała rzeczywistość dziejowa.

W powieści Merica mamy ziszczony ów ideał doskonałości, o którym marzy ogół: mamy zespół uczonych, dzierżący w rękach pełnię władzy nad krajem.

Akcja powieściowa przenosi nas w daleką, nieokreśloną przyszłość. Człowiek w epoce tej posiada już, dzięki zdobyciom wiedzy, nieograniczoną możność przedłużenia sobie życia, przechodząc niemal w nieśmiertelność. Zdobycza ta, pokrewna metodzie Woronowa, różni się wszelako od niej o tyle, że odmładzanie następuje nie zapomocą przeszczepiania gruczołów małpich, ale gruczołów ludzkich — pacholecych.

Starzec, aby żyć, aby płomień życia zasilić, skazuje na zagładę wiosnę młodych pokoleń. Tylko za tę okrutną cenę klasa rządzących (bo nieśmiertelność przysługuje tylko klasie rządzącej), wyjęta z pod prawa zgonów i narodzin, żyjąc bezkresnie, może w bezkres pomnażać zasób swych

cennych, zbawczych, coraz dojrzalszych doświadczeń.

Tradycja, która dziś jest tylko potarganym i ułamkowym wątkiem, staje się tam — w owym ustroju przyszłości — jednolitym szczerzotym łańcuchem, w którym ani jednego nie brak ogniw.

Ustrój ów polega na żelaznej hierarchii, u której szczytu stoi grupa uczonych, kierujących światem. Wiedza, jaką uczenni ci zdobyli dzięki niestannemu odmładzaniu, pozwala im skupić w rękach bezgraniczną potęgę.

Ci wszechmocni władcy są zarazem bezapelacyjnymi sędziami. Górząc nad resztą społeczeństwa wiedzą i doświadczeniem, nie pozostawiają najmniejszego pola ani dla krytyki, ani dla opozycji. Są wcielonym rozumem. Opozycja przeciw rozumowi byłaby więc tylko buntem głupoty, równie szkodliwym, jak bezskutecznym.

— Lecz na cóż, dla jakich celów, używają mędrcy swje nieograniczonej władzy?

— Dla szczęścia obywateli! — odpowiada autor.

I ponieważ przeclętny obywa-

tel wyobraża sobie szczęście jako zwolnienie od troski samodzielnego myślenia i samodzielnego czynu, przeto ogół społeczeństwa pod rządami wszechwładnych, nieśmiertelnych mędrców, nie potrzebuje ani myśleć własną głową, ani brać za czynny swe odpowiedzialności.

Ogół ten jest zmechanizowany, uszczuplony na duchu, wyciury z pragnień i porywów, z uczuć młodości i nienawiści. Pożąda tylko tych rzeczy, które może osiągnąć. Hodoje te tylko tęsknoty, które może nasycić. Nie zna bólu poronionych wysiłków, tragedii złamanych skrzydeł, katuszy zawodzionych nadziei...

Sklada się z istot zadowolonych, ujętych w karby, przepięsane przez władę; istot pół-zwierzęcych, ale szczęśliwych owym gnuśnym szczęściem pospólstwa, zapatrzonego w błogość sytego żołądka i bezpiecznego bytu...

Ale władcy, ale mędrcy, stojący u szczytu, owi szafarze szczęścia dla maluczkich, sami — czyż są szczęśliwi?

Niestety... Głuchy podziemny niepokój raz po raz targa ich duchem. Człowiecze uczucia spr-

wiedliwości i miłowania, nad które postanowili się wznieść, aby osiągnąć ideał mądrości i równo wagi w rządach, nie są w ich sercu stłumione tak bezwzględnie, jakby się zdawało.

Niepokój w duszy odmładzających się władców zrywa się tem groźniej, że nieśmiertelność okupują oni śmiercią i ofiarą swoich własnych synów.

W niepokoju tym kryje się źródło katastrofy.

Ojcowie — władcy, ojcowie — mędrcy, zdołaliby może udźwignąć ciężar swej nieśmiertelności, okupowanej nieśmiertelną zbrodnią. Ale ból matek, z których ramion bezlitosne rządy wyrwywają synów, aby ich wleść na ofiarę całopalną, przestacza się w bunt, którego żadna nie powstrzyma władza.

W obliczu miłości macierzyńskiej, najwyższa mądrość stamni okazuje się najwyższą zbrodnią.

Wszechwładztwo mędrców runie więc wśród powszechnego pogromu. Cudowne zdobycze wiedzy, zapewniające nieśmiertelność człowiekowi, utoną w krwawym zamęciu. Ludzkość wróci znów do stanu poprzedniego, popadając w dawne królestwo walki, w dawne niedole wstotów i zataczań, złudzeń i zawodów, tęsknot i cierpień. Ale za tę cenę ocali jedno: ocali — swoje dzieci! Ocali matki, ale i prawo zdobywania doświadczenia w każdym nowym pokoleniu. Ocali ból, ale i rozkosz, zawarte w smaku pierwszej miłości, pierwszej tzy i pierwszego pocałunku.

Powieść Wiktora Merica nosi znamienny tytuł: „Le Crime des Vieux“ — „Zbrodnia starców“. Jest ona, rzecz prosta, tylko zmyśleniem autora; tylko tworem wyobraźni.

Ale jakże wiele nastęrcza pola do zadumy nad zagadnieniami, które nurtują i szarpia społeczność europejską, a wśród niej i społeczność polską w chwili obecnej! Jak ciekawych udziela nam przestrogi!

Przestrzega ona, nasamprzód, przed fanatyzmem, który w pogoni za wysiloną doskonałością niweczy dostępne człowiekowi dobro. Przypomina, że od polityka życie wymaga zupełnie innych zalet, niż te, które mieszczą się w głowie największych mędrców i uczonych. Że dyktatura filozofów byłaby najokrutniejszą dyktaturą świata. Że, wreszcie, można być człowiekiem napchanym wdą i uczonością, jak biblioteczna szafa w British Museum, a jednocześnie nie posiadać ani przenikliwości, ani odwagi, ani szlachetności, ani daru przewidywania i intuicji, bez których niepodobna przewodniczyć ani państwu, ani społeczeństwu.

Umiejmy cenić kompetencję w tych, którzy nami rządzą.

Ale brońmy się przed tymi, którzy przypisują sobie pełnię kompetencji i zastrzegają sobie jej wyłączność. J. Przemyski.

Clemenceau w oświeceniu swego sekretarza

Niedawno ukazała się książka Leona Abensour'a p. t. „Z życia intymnego Clemenceau“ („Clemenceau intime“). Zarówno nazwisko autora, będącego jednym z sekretarzy Clemenceau, jak również tytuł książki, musiały obudzić ostrą ciekawość wśród licznych czytelników najróżnorodniejszych zapatrywań politycznych, a nawet i niepolitycznych. Życie intymne — „Tygrysa“! oświeciło nie przytem przez człowieka tak blisko niego stojącego? Czyż można się temu dziwić?

P. Abensour jednak zapewne wielu rozczaruje. Sensacji dla ta knących jej umysłów współczesnych podaje on stanowczo zbyt mało: kilka pikantnych anegdot, charakteryzujących dosadnie stosunki i stosunek z w sferach wyższych, będą pod tym względem — bez wątpienia — strawa niedostateczna.

Tem ciekawsze zato są myśli i zdania, zaprotokółowane na konferencjach lub usłyszane i zapamiętane przez młodego sekretarza, mającego niejednokrotnie możność prowadzenia poważnych rozmów z człowiekiem, którego poglądy wywierały tak wielki wpływ na układ realnych faktów we Francji i Europie.

Oto kilka z nich: „Demokracja — twierdzi Clemenceau — nie jest demagogią. Nie oznacza ona równości stałej i niezmiennej wszystkich jednostek, przy takim bowiem ujmowaniu demokracji miałibyśmy przed sobą dwa rozwiązania problemu państwa: rządów: al-

bo czystą i prostą anarchję, albo też objór przez losowanie wszystkich urzędników, pełniących czynności państwowe. Ten ostatni system był wprawdzie wprowadzony w Atenach, lecz — wle wszak Pan o tem tak samo dobrze, jak ja — li tylko dla parady, rzeczywście natomiast klerownicy nie byli bynajmniej wysuwani na swe stanowiska przez losowanie. Nie! demokracja jest w istocie swej ustrojem politycznym, w którym narodem rządzili elita. Wynaież najdoskonalszy sposób tworzenia takiej elity — oto zagadnienie demokracji: rządy demokratyczne muszą umożliwić tworzenie się elity z pośród wszystkich warstw narodu“.

Zasada ta, wyznawana przez Clemenceau, łączy się ściśle z inną — naczelną:

„W świecie, w którym panuje siła, ona jedynie może dawać życie prawu. W kwestji prawa do istnienia muchy i słonia natura opowiada się za słoniem. Jeśli zaś chodzi o ludy, to są one jeszcze pod tym względem w okresie egzystencji jaskiniowców: w sensie idealnym posiadają one może prawa, ale prawa te stają się ważkie dopiero w oparciu o siłę. Każdy człowiek realnej polityki zdaje sobie dokładnie sprawę z tego stanu rzeczy — w przeciwnym razie jest on podobny do owego astronoma z bajki, który, zapatrzonej w gwiazdy, wpada do studni“.

Będąc „człowiekiem realnej polityki“, w swej filozofji historii wykazuje Clemenceau tem wyra-

źniej tę swoistą, konsekwentną przenikliwość w ujęciu zagadnień praktycznych.

W roku 1910 na zapytanie: „Czy cesarz niemiecki pożąda wojny?“ dał on następującą odpowiedź, której treść nabrała pełnego znaczenia w bardzo krótkim czasie potem:

„Czy cesarz niemiecki pożąda wojny? — Nie wiem. Lecz niech to pana nie zwodzi: naród niemiecki, tak, naród, pożąda jej. W tem okrutnem pożądaniu mniej jest zapewne ambicji, niż niezaspokojonej nienawiści: marzy on nietyle o swem zwycięstwie, ile o naszej klęsce. Niech pan uda się do Niemiec, a usłyszami Pan sobie to, o czem mówię. Podczas mojego tam pobytu miałem wrażenie, iż militarizm, nastrój agresywny nie jest dziełem li-tylko sfer wojskowych, lecz całej ludności: studentów, spokojnych mieszczuchów, cnotliwych Karolin. Chce pan, bym wypowiedział swe zdanie do końca? — Najmniej bodaj przesłanki tym na strojem wydal mi się posiadacze szabli u boku“.

Urwane wspomnienia o wybitnych ludziach są, niby rozsypane cząstki barwnej mozaiki: w każdym z nich tkwi coś z obrazu, do którego złożenia przeto pobudzają — i na tem polega ich wartość. Obraz zaś, ukazujący postać Clemenceau, jest — bez wątpienia — wśród obrazów współczesnych jednym z najciekawszych.

